

Ingyenmelléklet: „Tartsunk rendet gazdaságunkban!”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-út 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Szervezet.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: MESKÓ PÁL.
FŐMUNKATÁRS: SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 5. szám.

Vasárnap február 2.

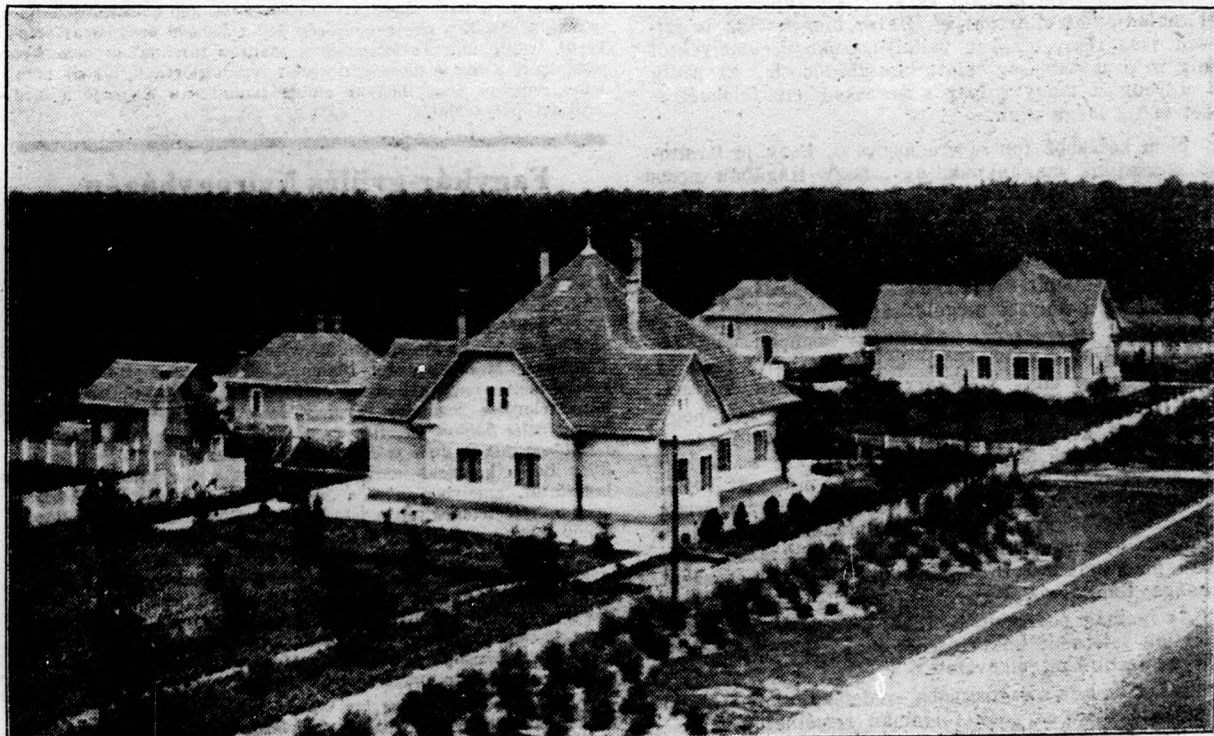
Miért győzünk Hágában?

Hágában eldőlt a nagy nemzetközi csata. Hónapok óta tartott az izgalom. Az egész világ két részre oszlott. Az adósok, a fizetők pártjára, s a boldog hitelezőkére.

Nálunk is mindenkit csak az a kérdés érdekelt, hogy mit fizetünk? Mi jót hozhat annyi sok csalódás után az a szemfényvesztő gyülekezet ott Hágában, amely a diplomácia sima, mézes-mázos szavaival halálra öleli áldozatait. Ezek között voltunk mi is, szegény magyarok. Fejünk fölött lebegett a kis-ántánt mesterkedése, bozorkányos-ügyes sajtóhadjáratainak eredménye: az újabb jóvátétel, az újabb fizetés kötelezettsége.

Most, hogy vége a nagy vásár alkudozásainak, hitetéseinek, simításainak s a nemzetek képviselői hazatértek, talán nyugodtabban vehetjük fel magunk részéről ezt a kérdést, győzelmet, vagy bukást jelent-e számunkra, jót vagy rosszat hoz-e a hágai megegyezés, sikerünk van-e vagy kudarcunk?

Sokféle kérdés, amelyre annyiféleképp lehet felelni, ahányféle oldalról nézzük a dolgot. A pénzügy, a külügy s a nemzetközi viszonylatok szemüvegén át, mindig mást mutat a helyzet képe. Nem látunk elég tisztán a szerződéseket, a tanácskozásokat, az alkudozásokat, a csoportosulások, az érdekek tengerében, a megegyezés lényegére

A csermajori tejgazdasági szakiskola látkepe.

Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium a tejgazdasági szakiskolát Sárvárról Csermajorra helyezte át. Képünk az iskola új elhelyezését mutatja be.

nézve mindaddig, amig Bethlen István gróf ebben a kérdésben az országgyűlésnek részletesen nem számol be. Annyit azonban már most is megállapíthatunk, hogy a magyar kormány mindent megtett a nemzet érdekében, s kiverekedte azt, ami a jelen körülmények között elérhető volt. Azt az emberfeletti, hatalmas munkát, amelyet Bethlen István gróf vezetésével a magyar delegáció végzett, csak akkor tudjuk némiképp megérteni, ha felállítjuk a mérleget, — mint a jó kereskedő — hogy mit követeltek rajtunk? Ha a tartozás és követelés megítélése után hozzávetjük az elért eredményeket, akkor már látjuk, hogy győztünk-e vagy elbuktunk a nemzetek nagy vizsgáján?

Megállapíthatjuk, hogy 1943 után jóvátételt nem fizetünk. A békeszerződés egyéb kötelezettségeinek fejeben azonban 1943—1966-ig évi 13½ milliót adunk le. A hágai megegyezés előtt jóvátétel címén 1943 után további évi 20 milliót, míg az egyéb követelések címén 700 milliót tartoztunk volna fizetni.

A magyar állampolgárok ingyen elkobzott birtokügyeit is Hágában intézték el, bár formailag elválasztották a jóvátétel kérdésétől. Erről Párisban tovább tárgyalunk.

Kétségtelenül megállapíthatjuk azonban a következő eredményeket: a megegyezés szerint pénzügyileg függetlenek lettünk. Megszűnik az az ellenőrzés, amely eddig Damokles kardjaként ott lógott a nemzet feje fölött. A nagyhatalmak támogatásával újabb kölcsönt kapunk, amellyel a kormány az államháztartás talpraállítása után, a mostani szörnyű gazdasági válságban tönkrement magángazdaságot is megsegítheti. A gazdasági válság megszüntetése, a falu népének gyámolítása pedig az ország teljesítőképessége szempontjából nagyon fontos.

A kölcsönrel kapcsolatban az új közmunkák, ut, víziut, vízszabályozás, építkezés, földmunkák stb. egész sorozata nyílik meg előttünk, ahol napszámos és kisembereink ezrei munkát és kenyeret kapnak, amelyből családjaikat eltarthatják. De az idegen tőke is szívesen vesz részt magyar vállalkozásokban, amelyekből eddig a bizonytalanság miatt visszahúzódott. Ez pedig az elgyengült magyar ipar s kereskedelem felsegélyezését vonja maga után.

Nem kevésbé fontos eredmény az, hogy jó barátokat szereztünk magunknak, úgy, hogy Hágában nemcsak egyetlen jóbarátunk, Olaszország fogta már párunkat, hanem mellénk állt Anglia is. A nyugati államok sajtója, amely eddig a kisántant szolgálatában állt, s rólunk tudni sem akart, más hangokat pengett s nyiban elősegítette a kedvező közvélemény megteremtésével a helyzet megoldását.

A hágai megegyezés külpolitikai szempontból kétségtelenül nyugodt pontot jelent, amely lehetővé teszi a belső gazdasági élet megszervezését és megmentését.

A nagyhatalmak rájöttek azonban arra is, hogy Közép-Európa kérdése nélkülünk nem oldható meg. A magyar kérdés végleges kedvező rendezése az a légkör, amely biztosíthatja Közép-Európa nyugodt fejlődését. Mert mindaddig, amig a trianoni Magyarország ezer sebből vérzik, szomszédaink minden ügyeskedése megtörik halálra itélt nemzetünk élniakarásán. Hágában megcsönkített országunk megállta helyét szent igazsága tudatában.

Az igazság pedig előbb-utóbb, de mégis győzni fog s a világ felébredt lelkiismerete jóvá teszi mindazt, amit nemzetünkkel elkövetett.

Talán ez lesz a legnagyobb eredmény, amit a hágai tanácskozásokból az idők folyamán remélhetünk.

Kanizsai Lajos.

Gazdaggyűlés Felsőnyéken.

Január 20-tól 22-ig Felsőnyéken kisgazdaértekezletet tartottak, amelyen a falu panaszait Kiss József református tanító fejtette ki reámutatva arra, hogy egy szélsőséges politikai irányzat, a szocialdemokrata párt akarta kihasználni a falu nyomorúságát és agitátorai útján rávetette magát annak népre. Hangoztatta, hogy a kisgazdáknak fel kell ismerniök a nemzeti szempontokat fenyegető veszélyt.

A kétnapos értekezlet után, január 23-án gyűlést tartottak, amelyen előterjesztették az értekezleten összeállított program-pontokat. A gyűlésen megjelent Krisztián Imre országgyűlési képviselő is, aki kifejtette, hogy újabb kisgazdapárt alakítására nincs szükség, mert ilyen már van és az méltóképpen képviseli a falu kívánásait a kormányzat körében. Figyelmeztette a gyűlést résztvevőit a társadalmi béke fontosságára, amire sohasem volt nagyobb szükség, mint ma, amikor Bethlen István gróf miniszterelnök megállapodást tudott létrehozni a jóvátétel kérdésében egy ország nagy reményekkel várhatja annak előnyeit. Ilyen körülmények között a legveszedelmesebb dolog lenne osztályellentétet szítani és lemondani arról, hogy a kisgazdaértekek vezetése az intelligencia kiküszöbölésével történjék.

Ötvenezer pengőt kap, aki Amerikából Budapestre repül.

Örvendetes hír érkezett a napokban Amerikából a magyar repülők számára. Rothermere lord, aki jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik, kétezer font, azaz mintegy ötvenezer pengő díjat tűzött ki a magyar pilóták számára. A nagy összegű jutalmat az a magyar repülő kapja meg, aki Északamerika területéről közbeeső leszállás nélkül Budapestre repül. A pilótának nemcsak magyar származásának, hanem magyar állampolgárságának is kell lennie.

A hatalmas összegű díj kitűzése meglepetésként érte a magyar repülőket. Vitéz Kaszala Károly, a legbravurosbab magyar repülő, azt a kijelentést tette, hogy a díj elnyerése világhíresség lenne, azonban a mai viszonyok között csak arra alkalmas, hogy újabb munkára serkentsen a magyar pilótákat. Magyar pilóta akadna nem is egy, aki készséggel vállalkozik az utra, de a bátorságon kívül elsősorban gép szükséges a hatalmas uthoz. Egy oceánrepülőgép pedig 300.000 pengőbe is beleszere. Addig míg az állam és a magyar társadalom nem siet segítségére a ma is mostohán kezelt repülőspornak, bizony nem lehet remélni, hogy magyar ember hamarosan elnyerje a lord kitűzött pályadíját.

Fagykár-gyűlés Nyiregyháznál.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szőlősgazdák Országos Egyesülete január hó 19-én, vasárnap, gyűlést tartott Nyiregyháznál, amely főként azzal a kérdéssel foglalkozott, miként lehetne a fagykár folytán súlyos helyzetbe jutott tiszántúli szőlősgazdák és szőlőmunkások helyzetén javítani.

A gyűlésen a földművelési kormányt Vargha Zsigmond országos szőlészeti főfelügyelő képviselte. Vay László báró, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke megnyitó beszédében kiemelte, hogy a kamara területén a szőlőfagykárnak több mint feleresze Szabolcs vármegyére esik. Mintegy 20—25.000 katasztrális holdon pusztult ki a szőlőtőke s ezáltal nemcsak a szőlősgazdák, de a szőlőmunkásokat is anyagi károsodás érte. Rácz Lajos kamarai igazgató felolvasta a kamara határozati javaslatát, amelyben kéri a kormánytól a hivatalos kárkataszter felvételének elrendelését, a szőlősgazdák függőkölcsönének sürgős nyújtását, a szőlő-ujratepítés helyett több helyen szükségessé váló gyümölcs telepítés, vagy bejásdás intézményes támogatását az elpusztult szőlővidékeken minden lehető közmunka haladéktalanul való folytatása tételét, az újratepítés alá nem kerülő szőlőterületeken messzemenő adózási kedvezmények engedélyezését, végül a borfogyasztási adó azonnali eltörlését és törvényhozási uton gondoskodást arról, hogy a költségeket ez adóment helyett más bevételi forrással kárpótolják.

A nagygyűlés Kosinszky Viktor, vitéz Czeglédy Béla, Barabás Samu képviselő és mások felszólalása után úgy határozott, hogy a bemutatott javaslatokat ismét a kormány elé terjeszti és kéri azoknak teljesítését.

Mit mond a külföld a hágai sikerről?

Az egész ország közvéleményét a hágai megegyezés kérdése foglalkoztatja. Minden józanul gondolkodó és a pártpolitika szempontjain felülemelkedő ember mindazokat az eredményeket, melyeket Bethlen István gróf miniszterelnök Hágában elért, nagyjelentőségűnek és az ország jövője szempontjából üdvösnök tartja. Ez a megítélés annyira általános, hogy számba se jöhet mellette a kisebbségi politika vizein evező sajtónak száználmas akadékoskodása és minden kákán csomót keresése.

Bethlen István gróf miniszterelnök csak január hó 27-én, hétfőn érkezett vissza Budapestre. A miniszterelnök néhány napig Párisban tartózkodott, ahol kipihenté a hágai tárgyalások fáradalmait. Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Korányi Frigyes báró néhány nappal a miniszterelnök érkezése előtt tértek haza. A pénzügyminiszter a kormányzó előtt és minisztertanácsban teljes részletességgel beszámolt a hágai értekezlet lefolyásáról és eredményeiről. A miniszterelnök természetesen tájékoztatni fogja a képviselőházat a hágai eredményekről; felszólalása elé páratlan érdeklődéssel tekint az egész ország.

Apponyi Albert gróf és Rothermere lord nyilatkozata.

A hágai tárgyalások során elért sikerről Apponyi Albert gróf a következőkben nyilatkozott:

— Abból kell kiindulnunk, hogy józanul senki sem számíthatott Hágában *viamányokra*; egy ellenünk intézett támadás visszautasításáról volt szó és ez, határozottan sikerült. Az ellenfél nem tudta kivívni azt, hogy a sokat idézett 250. szakaszban foglalt bíról garancia áttöréssék. Az anyagi természetű megállapodások pedig *nem látszanak kedvezőtleneknek*.

— A plusz, amely javunkra előállott, *magának a megállapodásnak ténye*, amelyért nem fizetünk olyan árt, amelyet fizetni nem volna szabad és amely magábanvéve *pénzügyi gazdaságunk fűlszabadosulását, a reánknehezedő bizonytalanság elhárítását* jelenti.

— Sokat köszönhetünk e tekintetben Olaszország lojális támogatásának, de nagy igazságtalanság volna el nem ismerni, hogy kormányfőnk, élükön a miniszterelnökkel, a *legnehezebb helyzetek egyikében, amellyel államfőjünk megküzdenni lehet, följayesen megállták helyüket, amiből az ország tekintélye sokat nyert*.

Rothermere lord a hágai tárgyalásokról és a területi revizióról a következő nyilatkozatot tette:

— A Bethlen-kormány *igen okosan járt el Hágában*. Az elért magyar eredmények jelentősek. Az optánsper ellentéze szintén pluszt jelent Magyarország számára. Az optánsmilliók egyrészt pénzt hoznak majd az országba, *másrészt senki emberfia nem mondhatja meg, mi történik tizenhárom esztendő alatt*.

— Románia és Jugoszlávia gazdasági helyzete nem nyugszik tulságosan szilárd alapon. Éppen ezért okoz nekik ennyi nehézséget a kölcsönszerzés. Persze egészen másképpen állana a dolog, ha a határrevizió kérdése rendezve volna. Ebben az esetben ugy Románia, mint Jugoszlávia számára nyitva állana a világpiac. Én azt hiszem, hogy *néhány éven belül meg fog*

nak indulni a trianoni békeszerződés revíziójára vonatkozó tárgyalások. A lord közölte a tudósítával, hogy *jövőre valószínűen ellátogat Magyarországra*.

A külföldi lapok véleménye.

Valamennyi holland lap ismertette a magyar kérdésben létrejött megegyezést és megállapítják, hogy a tárgyalásban résztvevő felek jóakarátának tulajdonítható, hogy az utolsó percben sikerült szép eredményt elérni.

Az egyik lap azt írja, hogy érthető, ha a magyarok főhadiszállásán nagy örömmel fogadták az eredményt, *Bethlen István gróf kétségtelenül igen nagy sikert ért el Hágában*. Az a tény, hogy az optánskérdést sikerült megoldani, mert Kelet-Európa konszolidációját és Európa békéjét jelenti.

A svájci lapok szerint a *kisantant súlyos vereséget szenvedett Hágában*. Titulescu és Benes makacssága nemcsak az olaszoknak és angoloknak, hanem a franciáknak is sokkal inkább ment az idegeire, mint Bethlen elszántasága. A kisantant tudta azt, hogy az olaszok támogatni fogják a magyarokat, de bizakodtak az angoloknál és azt hitték, hogy biztosan lehetnek a franciák felől. Hágában az erősebbek akarata alá akarták kényszeríteni a gyengébbet és nagy szövetséges társaikra építettek, az erősebbeket azonban a még sokkal erősebbek arra kényszerítették, hogy engedjenek. Így történt azután, hogy *egyszer a gyenge is támogatásra talált*. De most is csak azért, mert volt bátorsága ahhoz, hogy minden erejével védekezék, hogy tulontul hatalmas szomszédainak nem mondjon. *Ha a magyarok ünneplik Bethlen István grófot, ezt teljes joggal teszik*. Azt hiszik, hogy a magyar miniszterelnök példaadása a többi kis és gyenge állam számára is jelent valami megszívlelni valót.

Az angol sajtó egyhangú megkönnyebbüléssel veszi tudomásul, hogy a magyar jóvátétel körüli megegyezéssel sikerült lezárni a háború pénzügyi és gazdasági likvidálásának nagyfontosságú fejezetét. A lapok közlik a Magyarország és a kisantant között létrejött egység részleteit és kiemelik Bethlen István gróf miniszterelnöknek a tárgyalás folyamán tanúsított törhetetlen kitarását és bámulatos munkabírását, amely lehetővé tette, hogy utóljára *huszonöt óráig tárgyaljon megszakítás nélkül*. Pénzügyi körök igen fontosnak tartják, hogy *Magyarország visszanyerte korlátlan pénzügyi függetlenségét és egyszerűsített megszabadult a jóvátételek rendezetlenségének nyomasztó bizonytalanságától*.

A német lapok szerint Magyarország részére Bethlen gróf igen kedvező eredményt ért el. Ebben hatalmas szövetségestársak segítettek neki. Így például Mussolini mintegy parancsot adott, hogy a magyar követeléseket, amennyire csak lehetséges, vigyék keresztül és a francia delegáció sem állott föltétlenül a kisantant mögött. Magyarország önrétének és a kisantanttal szemben való állásának *igen nagy mértékben meg kellett erősödni*.

A cseh lapok szerint Magyarország meg lehet elégedve a hágai eredménnyel, mert elérte azt, amit Hágában el lehetett élni. Az eredmény nemcsak Magyarország, mint az állam számára mutatkozik, hanem polgáral, az optánsok számára is. A további párisi tárgyalásoktól sok függ még és ezért Cseh-Szlovákiának továbbra is résen kell lennie, annyival inkább, minthogy nyilvánvalóvá lett, hogy a *magyarok számíthatnak Olaszország és Anglia támogatására*. Végeredményben a lap

56

ÉVE

Mauthner mag a legjobb!

Mauthner Ödön
magtermelő és magkereskedelmi rt.
BUDAPEST.

VII., ROTTENBILLER-U. 33. -- IV., KOSSUTH LAJOS-U. 4.
A Ferenciek templomával szemben.

Nagy képes főárjegyzék, növényárjegyzék
és őszi árjegyzék ingyen és bérmentve.

Telefon: József 463-65.

Sürgöncim: MAUTHNEREK

ny látja, hogy Cseh-Szlovákia külföldi presztízse (tekintélye) erősen csorbat szenvedett. — A Narodny Politika „Hága szomorú mérége” című cikkében kiszámítja, hogy Cseh-Szlovákia évenként többet fog fizetni, mint a legyőzött államok. — A Venkov azt írja, hogy Cseh-Szlovákia valamivel jobb sorsot várt volna, mint amilyet számára Hágában kiszabtak. Olaszország nyíltan támogatja Magyarországot, az angol delegáció is, úgy látszik, teljesen megfélekedzett a kisantant-államok háborús érdemeiről. Általában megállapítható, hogy nincs már meg az a megerősítő viszony a nagyhatalmak és a kisantant között, amely a háború idején észlelhető volt.

Az olasz lapok szerint a tárgyalások során Magyarország ellen főként politikai erők működtek. A kisantant, mely megszületésétől a mai napig Magyarország ellenőrzésének szerepét erősöskolta, Hágában utolsó csatáját vívta, mint politikai csoport. Bebizonyosodott, hogy a kisantant-államok magatartása az állítólagos magyar veszedelemmel szemben lehetetlen és végeredményben hatástalan. Ma új horizontok nyílnak a Duna-medencében barátságok kialakulása számára és vak volna az a kormány vagy az a politikus, aki túlhaladott politika útján

akarna továbbhaladni. Magyarország meg lehet elégedve az eredménnyel, mert mindent elért, ami hasonló tranzakcióban elérhető. A nehéz tárgyalásokon az izgatott Titulescu éles hangoskodásával Bethlen István gróf igazi államférfiu nyugalommal és határozott koncepciójával szállt szembe, megszerezte az eredményt, mely kielégíti Magyarország anyagi érdekeit és állami méltóságát.

Marinkovics szerb külügyminiszter a következőket mondotta a hágai konferencia eredményéről:

— A hágai megállapodás a magyarok erőlyes ellenállása folytán nem mondható minden tekintetben kielégítőnek. Néhány kérdésben még nem történt meg a végleges döntés, ami kétségkívül kedvezőtlen hatást fog gyakorolni a közép-európai gazdasági helyzetre. A legrosszabbul a bolgárok jártak, míg a magyarok és az osztrákok keresztlüvvétek álláspontjukat. Az európai közvélemény, úgy látszik, kétféle mértékkel mér és egyes államokat közelebb érez magához, mint másokat. A szláv nemzetek ezt tudomásul veszik és a jövőben számolnak vele. A jugoszláv delegáció mindvégig támogatta a bolgárok követeléseit.

Schandl Károly dr. előadása mezőgazdaságunk jövőjéről.

Rendkívül figyelemreméltó előadást tartott a magyar mezőgazdaságnak és a falunak jövőjéről Schandl Károly dr. ny. földmivelésügyi államtitkár, országgyűlési képviselő január hó 22-én, Budapesten, a Pátria Klub dísztermében. Az előadást nagy és előkelő közönség hallgatta végig, amelynek sorában ott láttuk társadalmi és közgazdasági életünk számos kitűnőségét. Milotay István bevezető szavai után általános figyelem közepette Schandl Károly dr. állott fel szólásra és megtartotta előadását.

Bevezetőben megállapította, hogy nemcsak Európában, de a tengerentúli világörzésekben is erősödik a mezőgazdasági válság. A mezőgazdaságnak ez a dekonjunktúrája (rossz helyzete) a falu elnéptelenedésére vezet. Tény, hogy a faluból való menekülés — egy-két európai országot kivéve — egész Európában általános panasz tárgya. Poincaré, francia miniszterelnök két éve a parlamentben valóságos nemzeti rjadót fújt, rámutatva arra, hogy Franciaországban a háború előtt a falusi lakosság 75 százalékát tette ki a nemzetnek s ma már csak 45 százalék lakik a falvakban. Németországban a múlt század vége felé a birodalom lakosságának 61 százaléka lakott a falvakban, míg 1925-ben már csak 37 százaléka. Ugyanez a helyzet Olaszországban, Finnországban, Svédországban, Svájcban és az utód-államokban is.

A falvak válsága természetes következménye a mezőgazdasági jövedelmezőség leromlásának. Magában véve a termés

menyisége nem okozta volna az európai mezőgazdaság veszedelmét, de a termés fokozásához, amelyben különösen Amerika és Ausztrália ért el nagy eredményeket, hozzájárult két fontos körülmény, melylyl Európa alig számolt: a tengerentúli termés minőségi fejlesztése és az értékesítés kooperatív (közös) megszervezése. Ami a mostani krízist a múlt század amerikai versenyé által szült válságnál is komolyabbá teszi, az az a tény, hogy a szerencsétlen békeszerződések nem teremtették meg a békét, hanem maguk után vonták a háború folytatását gazdasági téren. Míg a népszövetség diplomatai a pódiumon folyton azt hirdetik, hogy a külforgalom akadályait le kell bontani és az egyes országoknak közeledniük kell gazdaságilag egymáshoz, ugyanakkor mind erősebb lesz az elzárkózás a felarcállított Európában, ahol a békebeli 19 vánterülettel szemben 29 különálló vánterület kinlódik. Az európai gabonaexportáló országok: Magyarország, Románia, Bulgária és Jugoszlávia, melyek között egy nagyhatalom sincs, nemcsak a félelmes amerikai versenyvel szemben, hanem az európai ipari országok elzárkózásával is.

Schandl Károly dr. ezeketán részletesen ismertette a négy év előtt összehívott római nemzetközi mezőgazdasági kongresszust, valamint az 1925-ben megtartott varsói nemzetközi mezőgazdasági kongresszus tárgyalásait, amelyeknek célja volt egyrészt feltárni azokat az okokat, amelyek a mezőgazdaságnak világszerte tapasztalt válságát előidézték, másrészt rámutatni azokra az utakra és módokra, amelyeknek segítségével ez a válság elhárítható, vagy legalább is hatásaiiban enyhíthető lenne. A legutóbbi berlini parlamentközi kereskedelmi konferencia mezőgazdasági bizottságában lefolytatott tárgyalásokon éppen Schandl Károly dr.-nak jutott feladatú a falu és a közép-európai mezőgazdaság mai válságos helyzetének feltárása. Egyöntetű volt a vélemény, hogy ha az európai mezőgazdaság a tengerentúli versenyyel szemben a hiteldrágaság megszűntetése és a mezőgazdasági értékesítés megszervezése tekintetében szolidáris védelmet nem kap, akkor számolni kell a mezőgazdaság pusztulásával és ennek következtében az európai közgazdaság fokozatos leromlásával.

Bármennyire mások is a viszonyok a Duna völgyében, mint Amerikában — mondotta többek között Schandl Károly dr. — számolni kell az amerikai szervezkedéssel és végeredményben azon az uton kell haladni, amelyek az amerikalaknak sikert hoznak. Nem kell gondolni sem kényszerre, sem állami monopóliumra, de arra feltétlenül szükség lesz, hogy a gazdák értékesítő szövetezetei a tisztességes magánkereskedelemmel együtt mind a négy európai exportországban összefogjanak s megteremtsek azokat a szervezetek, amelyek kifejele egységesítik a kínálatot s szükség esetén harmónikusán lépnek fel a világpiaccon. Magyarországnak ebben a fejlődésben korántsem olyan hátrányosak a kilátásai, mint sokan gondolják. A magyar földirtok általános eladósodottságáról beszélni még egyáltalában nem lehet, hiszen a legutóbbi statisztika szerint a földirtokoknak 75 százaléka tehermentes.

De még egy előnyös körülményt kell figyelembe vennünk.

A csermajori tejgazdasági szakiskola központi épülete,

melyben az irodák, tantermek és internátus nyert elhelyezést. Az iskola felől készséggel nyújt felvilágosítást a földmivelésügyi minisztérium szakoktatási ügyosztálya.

A magyar mezőgazdaság a kommunizmust követő öt-hat esztendő alatt a termelés színvonalára szempontjából nagyobb haladást tett, mint a háborút megelőző két évtized alatt. Az 1920. évtől kezdve a búzatermelés 19 millió métermázsáról 27 millióra emelkedett, a hektáronkénti átlagtermés pedig 9,6 métermázsáról 16,1 métermázsára szökkent fel. A magyar lisztet és a magyar búzát olyan piacokon keresik és vásárolják, amelyekre a háború előtt nem is gondoltunk. Ebben nagy érdemei vannak annak a szövetségi gabonaértékesítésnek, amely sokszor áldozatokkal új területeket hódított a maga megbízhatóságával a külföldi piacokon. Magyarország tehát nemcsak az előfeltételekkel rendelkezik, hogy bizakodással vehesse fel a küzdelmet a ránehezülő agrárversenyben, hanem a küzdelemben határozottan vezető szerepre is van hivatva Európában. Ha a magyar mezőgazdaság s annak hivatott összes tényezői ugyanazzal az erőfeszítéssel foglalkoznak a versenytermeléshez, mint Olaszország miniszterelnöke és gazdája a battaglia del grano-hoz (a gabona-háborúhoz), akkor nem kell meggondolnunk kopujára kifüggeszteni Dante feliratát. (A felírás magyarul: „Hagyjatok fel minden reménnyel!”)

Defetizmus (reménytelenség, lemondás) helyett — mondotta Schandl Károly dr. — melyet sajnos tapasztalunk jóhiszemű

körökben is, gondos előrelátással kell folytatni a magyar versenytermelést. Ennek vannak eszközei: a hitel, a termelés és az értékesítés terén. Amerika és az európai többi országok kétségtelenül mutatják, hogy a szövetségés nem öncél, hanem egyetlen módja annak, hogy a szétszórt termelő erők és elhagyott kisemberek a hitel és értékesítés terén minden visszaéléstől megszabaduljanak. Az európai pénzügynek a hágal konferencia után várható erős javulása ezt a feladatot is könnyebbé teszi. Nem indokolt a magánérdekek kedvéért a világszerte előretörő szövetségi mozgalmat gáncsolni, hiszen Magyarország nem lehet sziget az egész világon, mikor Amerikában, Ausztráliában és Nyugat-Európában is mindenütt a szövetségi mozgalmon keresztül iparkodik az állam erős áldozatokkal és támogatással harcba vinni a belső termelést a világvérsennyel szemben. Igenis, a magyar mezőgazdaságnak és az ezt művelő falunak van jövője, de a magyar jövőt nem azok fogják kiharcolni, akik gyáva lemondással kerékkötői a nehéz harcnak, hanem azok, akik Széchenyi István hitével és Károlyi Sándor szolidaritásával és kitartásával keresztül verekszik magukat a magyar feltámadásig.

Schandl Károly dr. nagyszabású előadását hosszas tapsal jutalmazta meg a hallgatóság, majd vita következett.

A Nemzeti Bank hét és fél százalékról hétre szállította le a kamatlábat.

Mint ismeretes, a Magyar Nemzeti Bank 1929. évi november hó 4-én a bankkamatlábát nyolc százalékról hét és fél százalékra csökkentette. Ettől az időponttól kezdve a nemzetközi pénzügyi feszültsége állandóan tovább enyhült és ennek következtében úgy az angol jegybank, mint pedig a bennünket közlő német jegybank és más külföldi jegybankok is újabb kamatláb-csökkentéseket hajtottak végre. Az angol bankráta jelenleg öt százalék, de ennek a legközelebbi újabb apasztására lehet számítani. A Német Nemzeti Bank legutóljára január 13-án foganatosított félszázalékos bankráta csökkentést, amikor is a leszámítási kamatot 6,5 százalékban állapította meg.

Bizonyos volt, hogy a nemzetközi pénzügynek ez az állandó javulása nálunk sem maradhat hatástalan. De föltehető volt, hogy a jegybank bevárja a hágal konferencia eredményét és csak ezután foglalkozik a bankkamat ügyével. A hágal konferencia eredményesen befejeződött. Az összes függő pénzügyi kérdések végre elintéződtek. Ez által az egész nemzetközi gazdasági élet olyan nyomás alól szabadult föl, amely lehetővé teszi a lekötött termelő és pénzügyi energiák intenzívebb hasznosítását. Lehetetlen nem látni, hogy a háborúval összefüggő gazdasági és pénzügyi kérdéseknek ilyen rendezése után a gazdasági tevékenység új hajtóerőkhöz jut, amelyeknek jótékony hatása nem maradhat el. Ily előzmények között egészen érthető, hogy most már a Magyar Nemzeti Bank is elérkezettnek látta az időt az újabb rátacsökkentés végrehajtására. Ez a főtanács január hó 24-iki, pénteki ülésén megtörtént, amikor is a döntésről a következő hivatalos tudósítás adott számot:

A bank váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámításánál alkalmazott kamatlábat 7 és fél százalékról 7 százalékra szállította le.

Marschall Ferenc dr., Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, a következőket mondotta a rátaleszállítással kapcsolatban:

— A magyar mezőgazdaság különösen súlyosan érzi már hosszú idő óta a hitelválság nyomását. A hosszulejárta hitelforrások teljesen bedugultak és a megszerzhető rövidlejárta hitel kamatterhe, valamint a mezőgazdaságba fektetett tőke jövedelmezősége között pedig olyan nagy a diszparitás, amely lehetetlen helyzet elé állította a gazdaközöniséget. Köztudomású, hogy ma a mezőgazdasági üzem bruttó-hozama jó, ha eléri a három szá-

zálékot, viszont tudjuk azt is, hogy a vidéki kamat ennek legalább a négyszeresét teszi. A nemzetközi pénzügyi feszültségének határozott enyhülése, ami visszatükröződik a jegybank kamatlábatának mai csökkentésében is, feltétlenül öröndetes jelenség. Tulozt reményekbe azonban hiba volna beleringatni magunkat. Még mindig messze leszünk most is attól, hogy a mezőgazdaság számára olyan feltételű hitelhez jussunk, amely

Papsz Mária,
Magyarország 1930-as szépségkirálynője.

Kép a londoni leszerelési értekezlet résztvevőiről.

Balról-jobbra: Adams, amerikai tengerészeti államtitkár; Alexander, angol miniszter, az admirális első lordja; Stimson, amerikai külügyi államtitkár; Henderson, angol külügy-miniszter, Dawes tábornok, Amerika londoni nagykövete.

összhangban áll a gazdálkodás jövedelmezőségével, tehát módot ad a függő kölcsönök konvertálására és a gyümölcsözőnek ígérkező beruházási tervek végrehajtására.

— Két tény azonban bizonyos. Az egyik, hogy a hágai eredmény nem marad hatástalanul a nemzetközi piacokon sem és nálunk is olyan lehetőséget tár fel, amely módot ad a gazdasági újjáépítésre. Ez a két kilátás pedig azt jelenti, hogy belátható időn belül számolhatunk a záloglevélpiac javulásával, a záloglevél elhelyezésének lehetőségével, ami viszont a mezőgazdaság hosszulejáratai hitelforrásának megnyílását is jelenti.

— Gazdakörök természetesen azt tartanák a kamatlábcsökkentés első legértékesebb eredményének, ha már most a „marge“ (eltérés), amely ma ugyancsak nagy, különösen a hivatalos kamat és a vidéki leszámítolási lehetőségek között, revízió alá kerülne és megfelelően apadna.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Értekezlet a lakáskérdés ügyében.

Vass József népjóléti miniszter az egyre súlyosodó lakás-ínség megvitatására széleskörű értekezletet hívott össze az elmúlt héten. A vitát Vass József helyettes miniszterelnök nyitotta meg, majd Liber Endre tanácsnok ismertette a főváros álláspontját. Több hozzászólás után az értekezlet megállapította, hogy nem volna helyes, ha a lakbérek emeléséhez és a lakások kötöttségének felszabadításához a mostani gazdasági helyzetben hozzányulnának. Gazdasági és lakáspolitikai szempontokból az értekezlet feltétlenül szükségesnek tartja a lakások építésének előmozdítását. A tisztviselői családi házak építését az állam saját kezdeményezésére állami hitelből, a munkás családi házak építését pedig a Társadalmi Biztosító Intézet lekötött tőkéjének igénybevételeivel fogják valóra váltani.

A dárdai választókerület hivatalos jelöltje: Mándy Sándor.

A dárdai választókerületben a mandátumáról lekötött Mándy Sámuel felsőházi tag helyett fiát, Mándy Sándort egyhanguan jelölték a kerület egységspárti képviselőjévé. A jelölésről táviratban értesítették az Egységspárt vezetőségét, mely örömmel vette a jelentést tudomásul.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Tengeri leszerelési értekezlet Londonban.

Az elmúlt héten kezdődött meg Londonban az úgynevezett tengeri leszerelési konferencia, melyen Amerika, Ázsia és Európa tengeri nagyhatalmai vesznek részt. A tárgyalások hangja rendkívül előzékeny, de az bizonyos, hogy az egyes tengeri haderők számarányának megállapításánál mélyreható ellentétek fognak kiütközni a tengeri nagyhatalmak között és beható tárgyalásokra lesz szükség, amíg ebben a tekintetben megegyezésre tudnak jutni.

MacDonald angol miniszterelnök kijelentette, hogy a konferenciától két eredményt remél: 1. a hajóépítési verseny megszűnését Anglia és Amerika között; 2. az építési programnak a lehető legalacsonyabbra való leszállítását. Megegyezés hijján a fegyverkezési verseny újabb kiéleződésétől kell tartani és ha ez bekövetkezik, akkor a háború elkerülhetetlen lesz.

Linder Bélák szánalmas „támadása“ a magyar kormány ellen.

Már január első napjaiban értesült a magyar kormány arról, hogy Linder Béla, a Károlyi-forradalom hírhedt hadügyminisztere, emigráns társaisal politikai aknamunkát készített elő, amelynek az volt a célja, hogy elgáncsolja a magyar kormányt Hágában. Ez a hírhedt társaság azt tervezte, hogy Párisban előkészíti a franciaországi magyar emigránsok kongresszusát, amely azután állást foglalt volna a jelenlegi magyar kormányzat ellen. A bécsi magyar emigránsokat is meg akarták nyerni a tervnek, de ezek nem vettek abban részt, így azután a kongresszus ügye is huzódott, míg végre a napokban, már Hága után, nagynehezen össze tudták csődíteni negyven embert, hogy megtartsák ezt a szánalmas gyűlést, amelynek szónokai Linder Béla és Hoffmann Ottó dr. volt képviselő, a baranyai köztársaság hazárduló vezetője voltak. A „nagygyűlés“ különböző határozatokat hozott, köztük azt, hogy az esetleg Franciaországban kibocsátandó magyar kölcsön ellen sajtó útján agitálni fognak. Jellemző erre a már csirjájában meddőnek mutakozó kísérletre, hogy az emigránsok, — nyilván az előrelátható kudarc tudatában, — bizalmas uton az ülés megtartása előtt ajánlatot tettek a magyar kormánynak, hogy százezer frank ellenében lemondanak az akció folytatásáról. Természetes, hogy a magyar kormány még csak szóba sem állott a hírhedt társasággal, amelynek munkáját egyébként állítólag jugoszláv pénz támogatta.

Irtóhadjárat az orosz földmivesek ellen.

A moszkvai szovjetvezér, Stalin, legutóbbi nyilatkozatában a legerélyesebb harcot jelentette be a falusi nép ellen. Stalin kijelentette, hogy politikájának egyetlen célja a vagyonos földmives- és kisgazdatársadalom teljes kiirtása. A vörös vezér célját úgy akarja elérni, hogy megfosztja a földmivesteket földjüktől és a földmivelés jogától. Stalin tervét még a mult őszel akarta megkezdeni, de a szélsőbal képviselői akkor elleneztek ezt a képtelen gondolatot.

Ismét letartóztattak a csehek két magyart.

Az utóbbi időben mindig gyakrabban tartóztatják le az okvetetlenkedő cseh hatóságok a látogatóba hazajáró magyarokat. Január 20-án Ragályi Ferenc borsodmegyei földbirtokos, intézőjével, Batta Kálmánnal Kassára utazott, hogy hozzátartozóit meglátogassa. A csehek Ragályit és Battát minden különösebb ok nélkül letartóztatták. A letartóztatott magyarokat a kassai törvényszék fogházába szállították.

Negyvenezer trahomás beteg van az országban!

Gyors segítség szükséges e veszedelmesen terjedő népbetegség ellen!

Veszedelmes szembetegség a trahoma, de faluhegyen nem sokat adnak rá. Ha valaki beleesik, legfőképpen azt mondja: Fáj kicsit a szemem, na, de majd elmúlik. Nem veszik komolyan, pedig alattomosan kezdődő kötőhártya-betegség, amely a szem szaruhártyáján sokszor szövődményeket, gennyesedést okoz és sok esetben a látást megromlítja, sőt teljes vaktságot is előidéz.

Most, az enyhe téli időjárás alatt, ez a betegség is megszorodott, különösen az alföldi tanyavilágban. A rossz utak, a közlekedés teljes hiánya is nagyban elősegíti, mert amint egy híres orvosprofesszorunk mondotta: „A trahoma különösen ott harapódik el leginkább, ahol a rossz utak és a rossz vasúti összeköttetés miatt a beteg nem tud orvoshoz jutni. Egyes helyeken a feneketlen sár miatt tavaszig nem fordul ki a gazda. Félti, kiméli lovait. Egy kis szemfájásért nem érdemes orvoshoz bemenni a városba. Közben megőrzöli a szemét, a gennyesedés átragad kezére s szomszédait s gyermekeit észrevétlenül megfertőzi. Ugy, hogy lassanként az egész környék lakossága beleesik ebbe a makacs és komoly betegségbe, amelyet egész joggal veszedelmes népbetegségnek mondhatunk.”

Hogy ennek a híres szemorvosnak igaza van, misem bizonyítja jobban, mint az, hogy a hivatalos kimutatás szerint a nyilvántartott trahomások száma körülbelül 10.000. Ez a szám azonban nem fedi a tényleges állapotot, mert az országban 45.000-re tehető a trahomás szembetegek száma.

Különösen nagyon terjed a tanyás vidékeken, ahol a nagy távolságok miatt a felvilágosító munkát is nehéz elvégezni. Nemrégiben az egyik kiváló képviselő, Steuer György, kerületének tanyai gyermekeit megvizsgáltatta s arra a szomorú eredményre jutott, hogy *hét száz tanuló közül több, mint a fele trahomás beteg volt.* Olyan megdöbbentő számokat ez, amely arra készíti a *Vasárnapot*, hogy ezután is felhívja az illetékes körök figyelmét e népbetegségre, amely ott támadja meg a fejlődő gyermeket, ahol a legveszedelmebb: a szemén. A fertőzött gyermek eleinte csak küzd a látással, később a gennyesedés kifejlődésével egyszerűen úgy ő, mint a szülőök tudomásul veszik, hogy a gyermek megvakult. Tudomásul veszik s egyszerűen elkönnyvelik, pedig a trahomások nagy száma már *nemzeti tehertételt* is jelent, mert a legnagyobb részük *munkaképtelen*, amit súlyosbítt a megvakultak tekintélyes száma.

E fenyegető szembetegség ellen teljes erővel fel kell venni a küzdelmet, bár tudjuk azt, hogy a trahoma elleni küzdelem az egészségügyi, szociális, kulturális és a pénzügyi feladatok tömegének megoldásával lehet csak eredményes. Pénz, nagyon sok pénz kell ide, de megéri az áldozatot, mert a magyar falu és tanya serdülő gyermekeiről van szó. Nagyon jónak tartjuk a nép felvilágosítását, a népművelési előadások keretében is, ahol a fokozottabb tisztaság érzetét nevelik ki az emberekből. Mert sok függ a tisztálkodástól is.

Csak helyeselni tudjuk Steuer György képviselő eljárását, aki a fertőzött vidéket pontosan átvizsgálhatta.

Ezt azonban *azonnal ki kell terjeszteni az egész Alföldre*, mert a betegség egymásután rohamozza meg az elszigetelt tanyai portákat, ahol ellenállás hiányában rendszerint győz is. A trahomás bejelentésekkel az Alföldön nem sokra megyünk, mert a közigazgatást hihetetlen távolságok választják el az adózó polgároktól. Itt csak az segít, ha pár lelkes, fajtáját szerető, nagy tapasztalatu

szemorvos rászánja magát s végigkocsizza a tanyai központok s iskolák vidékét, ahol megvizsgálja úgy a felnőtteket, mint a gyermekeket.

Ha nagy a baj, külön trahoma-orvost küldjenek ki. A súlyosabb betegeket pedig az ottani szemkórházba vigyék. Erős kézzel kell megfogni, mert terjed az alföldi tanyákon. Alattomban jön, mint a kertek alatt ólalkodó farkas, amely egymásután szedi gyanútlan áldozatait.

A fenti számok, megdöbbentően rávilágítanak az alföldi tanyás szegénység nagy ellenségére, a trahomára, melyet megfékezni az állam elsősorú érdeke.

Mert amilyen a virág, olyan a gyümölcs. Férges alma- virágból férges gyümölcs lesz. Az ifjuság pedig a gyümölcs a nemzet fáján. Éppen azért féltő, ha férges lesz, annak kárát maga a nemzet látja.

Ennek a megcsontított nemzetnek pedig szüksége van, hogy gyermekei erős sarokintetűek legyenek, hogy bátran állják a jövő minden terhét.

Ma már ott tartunk, hogy ha nem cselekszenek az illetékesek gyorsan, évente egy pár ezer magyar gyermek szemét örökre befogja s észrevétlenül kioltja ez az alattomos betegség.

Karácsonyi levente-ünnep Nagybicsérdén.

Bognár Gyula, a szentlőrinci járás főszolgabírája, a karácsonyi ünnepek eljöttével jótékonycélú akciót rendezett, melynek keretében több száz pengőt küldött szét körjegyzőségre a szegényebb sorsú leventék karácsonyi megajándékozására.

A nagybicsérdi körjegyzőség három levente-egyesülete, Nagy-, Kisbicsérd és Zók, 1929. dec. 22-én tartotta meg karácsonyi levente-ünnepét, mely alkalommal kerültek kiosztásra Bognár Gyula főszolgabíró jóvoltából beszerzett levente ajándékok. A nagybicsérdi róm. kath. iskola tantermében felállított gyönyörű karácsonyfa csak egy roskadozott a sok szép és drága teher alatt, melynek minden egyes árája szinte sugározni látszott annak a vezetőfőúrának a nevét, ki nem feledkezett meg az öröm, a szeretet ünnepén azon szegénysorsú leventékről, kik talán cipő, meleg téli ruha hiányában az ünnepek alkalmával szent misére sem tudtak volna elmenni.

Kántor István főoktató, keresetlen, egyszerű, de annál mélyebb értelmű szavakat intézett a leventékhez, melyek után megkezdődött az ajándékkiosztás. *Jobbágy Kálmán* nagybicsérdi oktató leventéi közül egy többgyermekes családapa levente fia kapott egy finom minőségű meleg téli szettet. *Nagy Dezső* kisbicsérdi oktató leventéi közül egy árva levente fia egy pár kitűnő minőségű férfibakancsot kapott, míg *Pintér Gyula* zóki oktató leventéi közül egy szegényebb sorsú szintén egy jó meleg szettet kapott ajándékba. A többi leventék is mind kaptak egy-egy értékes és hasznos ajándéktárgyat, melyek mind a helybeli „Hangya” szövetkezet kitűnő cikkeiből kerültek ki. A leventék azzal a tudattal vették át az ajándékokat, hogy egy hazafias és nemes férfi lelkének igazgyöngyei voltak, mely igazgyöngyöket a szívtükre akarják zární, hogy a jótékonyág drágaköveivel gazdagabban állhassanak ki küzdeni a sikra, édes hazájuk szebb jövőjéért.

Ugyancsak a fenti napon még jótékonycélú karácsonyi pászorjártékokat is játszottak az iskolás gyermekek, *Horváth József* és *Kántor István* tanítók rendezésében, melyért hálás köszönet illeti a lelkes tanítókat. A bevétel tiszta jövedelmét a róm. kath. templom villanyfelszerelésére fordították.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsérdről.)

Aranymennyegzős házaspár Boldog községben.
(Bruckner Jenő községi főjegyző felvétele.)

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Létesítsünk tejszövetkezeteket!

Irta: Szanyi István kir. fővegyszer.

A kisgazda az általa fel nem használt tejet falujában nem tudja eladni, hisz ott csaknem mindenkinek van — legalább egy — tehene. A városba sem viheti mindenki külön-külön tejét. Ki végzi el akkor a mezei munkát? A falusi tej tehát csak a tejüzemek, tejszarnokok és tejszövetkezetek munkájával cserélhető át pénzre.

A tejüzem lehet nagy- és kisvállalkozó tulajdonában, vagy szövetkezeti alapon szervezett. A nagyvállalkozónál a „tejpénz” talán biztosabb, mint a kistökéjű iparosnál. De a tejjártat a nagyiparos könnyebben nyomhatja le. Voltak az elmúlt években kis üzemek, ahol még ma is siratják a gazdákat a tej árát. Sok esetben még peres uton sem voltak e hátralékok megszereshetők. Azonkívül a vállalkozók a tejszedést máról-holnapra be is szüntethetik, mint erre is volt példa 1929. év márciusában.

Sok évi tapasztalat igazolja: hogy a gazda teje a legbiztosabban és talán a legjobb áron a saját kezelésben lévő tejszövetkezetek működésével értékesíthető. A mosonmegyei tejszövetkezetek például a tagoknak 20—24 fillért fizetnek egy liter tejért. Azonkívül a savót, irót ingyen adják vissza. E szövetkezetek a gyűjtött tejet, az

előállított vaját, sajtot könnyen és elég jó áron tudják elhelyezni a piacon. A szövetkezeti vajnak és sajtnak jósága miatt jó hire van és így elég kelendő. Ezenkívül a tagok tulajdona a szép szövetkezeti ház és felszerelés.

A tejszövetkezetek a tejet mindig átveszik. Tejhátalék, üzembeszüntetés, gondos vezetés mellett, sohasem fordul elő. A tagoknak pontosan fizetnek.

Az állandó, biztos tejátvétel és a jó tejár a szarvasmarha állomány növekedését, javulását és így gazdasági erősödést jelent.

A saját jól felfogott érdekünkben állítsuk talpra, ébresszük fel a csak alvó tejszövetkezeteket. Ahol nincs, ott szervezzünk. A megindulás talán nehéz, de a jó vezetés, a becsületes munka meghozza jutalmát. Ma annyiban könnyebb a helyzet, mert az Országos Tejszövetkezeti Központ segít, irányít, elhelyezi a tejet és a tejtermékeket.

Szövetkezésben az erő! Álljunk össze, támogassuk, fogjuk karon egymást. A szövetkezeti munka nem marad, de nem is maradhat eredménytelen. Az erők egyesítése nagyobb teljesítményre képes, így nagyobb erkölcsi és anyagi sikert lehet elérni.

Szövetkezzünk, mert ebben van az erő. A szalmaszál lám mily gyenge jóság. Ha azonban szakajtót fonnak belőle, még mázsás terhet is elbir. A fűzfavesszőt még az ölbéli gyermek is meghajlitja. És ha borítót fonnak belőle, az a legerősebb embert is elbirja. Az összefűzéssel egygyé lett és erőssé vált a magában gyenge sok fűz-vessző.

Ma másutt is látja, érzi, sőt nyomorogja minden gazda a szövetkezés erejét. Nemcsak a kis erők szövetkeznek. Összeállanak a nagyok is. Azért drága a patkószeg-től felfelé minden, amire a gazdának szüksége van, mert az iparcikkek gyártói szövetkeztek, kartelekbe tömörültek.

Szövetkezzünk! Használja fel a gazda is a szövetkezés erejét a maga javára. Térjünk vissza tehát a falusi tejnek szövetkezeti uton való értékesítéséhez.

A gyümölcsfajták megválasztása.

Irta: Horn János.

Olyan gyümölcsfajta, amely minden helyen jól megteremne, vagy más szóval olyan fajta, amely összes jó tulajdonságait mindenütt egyformán megtartaná, nincs. Minden fajtának megvan a maga kívánása s talaj, az éghajlat, a fekvés, a falak tekintetében s ha ezt kellő mértékben nem elégítjük ki, akkor a termés mennyisége, minősége, megtarthatósága vagy a fa növekedése, ellentállóképessége, élettartama nem lesz olyan, aminőnek a jövedelmezőség szempontjából lenni kellene. Mindemellett még a gyümölcs gazdaságos felhasználhatóságát, valamint az értékesítési lehetőségeket is tekintetbe kell venni.

Ezért annak, aki a kiválasztott helyen a célnak teljesen megfelelő, jól diszlo fajtákat akar ültetni, a gyakorlati tapasztalás eredményeit, valamint az egyes fajtákat is ismernie kell. A fajták kiválasztásánál olyan fajtákat kell figyelembe venni, amelyek a hely adott körülményeikhez a legjobban alkalmazkodhatnak. Így elsősorban az illető környéken már meglevő és az ugynevezett helyifajtákat tekintjük mérvadónak. Más fajtákat termesztünk akkor, ha egy házikert beültetéséről van szó, másokat akkor, ha kereskedelmi célú gyümölcsöst akarunk telepíteni és másokat akkor, ha a termőhely nagy város mellett van, vagy ilyen helytől távol esik.

A fa alakját is figyelembe kell venni. Helytelen volna pl. a nyári körtefajtát redélyfa gyanánt, vagy olyan fajtákat alakfa gyanánt termesztetni, amelyek a nyésést nem türik. Nem fogunk gazdasági fajtákat termesztetni ott, ahol a körülmények a sokkal jobban megfizetett csemegegyümölcs termesztését teszik lehetővé, vagy fordítva. Kedvezőtlenebb viszonyok között csakis az igénytelenebb, kevésbé kényes fajtákkal használjuk ki a földet jó eredménnyel. Aki mindehhez nem ért, az a szakember tanácsát kérje ki.

Uj szempontok háziállataink takarmányozásánál.

Irtó: Kiss Jenő, állatorvos.

A legújabb tudományos kutatások és gyakorlati tapasztalatok eredményei alapján háziállataink takarmányozását a régebbi felfogástól eltérőleg teljesen új szempontok szerint kell intézni. Helytelennek bizonyult ugyanis az az álláspont, miszerint a takarmányozás előírásakor a szárazanyag-tartalom mellett csakis az emészthető fehérje mennyiségére és a keményítőértékre kell tekintettel lenni. Az újabb vizsgálatok eredményei szerint a háziállatok nem lehet kizárólag csak a most említett energiát adó anyagokkal takarmányozni. Szükség van az említettekön kívül olyan tápanyagokra is, melyek energiát nem szolgáltatnak ugyan, mégis rendkívül fontos szerepük van a szervezet háztartásában. Ezek az anyagok: a *D-vitamin és a sók.*

Ha a takarmány nem tartalmaz *D-vitamint és megfelelő mennyiségű és arányú sókat*, úgy a szervezetben, melynek ezekre az anyagokra föltétlenül szükség van, igen *súlyos zavarok támadnak*. Ennek megértése céljából tudnunk kell azt, hogy az állati szervezet minden parányi részecskéje sóoldattal van körülvéve, sőt ezekben a részecskében az úgynevezett sejtekben is jelentékeny mennyiségű só van, még pedig főleg nátrium- és foszforsavas só. Ennek két sónak egymáshoz viszonyítva egy bizonyos egyensúlyi állapotban kell lenni, hogy zavar ne támadjon. Mielőtt az egyik sóféleség hiányzik, vagy egyik a másikkal szemben túlsúlyba kerül, működésbe lép a szervezet védő és szabályozó berendezése. A védő berendezés abban áll, hogy a megbillent sóegyensúly helyreállítása céljából a szervezet a saját raktárából, elsősorban a csontokból adja le a szükséges sókat. A csontok tehát lassanként elvesztik a sóikat, ami természetesen csak egy bizonyos határig megy, mert ha már nagyon sok a sóvesztés, úgy a csontok megbetegszenek, elhajlanak, meggyöngyösködnek, sőt el is törnek. De a szervezet maga is elgyengül, elveszti ellenállóképességét, ezáltal egyes baktériumok, melyek a bélsátornában mindig jelen vannak, betörhetnek a szervezetbe s azt súlyosan megbetegíthetik.

Szerencsére az állati szervezetnek van egy kitűnő szabályozó berendezése is, a *D-vitamin*. Ez gondoskodik a sóforralom szabályozásáról, a sók elosztásáról, s a csontbajok és egyéb ártalmakat még akkor is elhárítani képes, ha a sóegyensúly zavara megbomlik. A *D-vitamint* épen úgy, mint a sókat is az állati szervezet a feleltett takarmányból veszi fel, amiből az is következik, hogy *nagyonból veszedelemmel akkor fenyegeti a szervezetet, midőn a takarmányban a sók kedvezőtlen aránya mellett egyben a D-vitamin is hiányzik.*

A takarmányozásnál tehát ezekre az elvekre föltétlenül tekintettel kell lenni, s úgy kell a vegyestakarmányt összeállítani, hogy abban *bővségesen legyenek vitamindús takarmányok*. Az ilyesmit azonban sokkal könnyebb előírni, mint megvalósítani. A helyzet ugyanis az, hogy csakis a legelő füve, a gondosan gyűjtött és raktározott széna, a pillangós növények (Lucerna, lóhere, búkkönyv stb.) zölden vagy friss állapotban vitamindúsak, a többiek vitaminszegények, vagy épen vitaminmentesek. Annak a követelménynek tehát, hogy *háziállatainknak vitamindús takarmányt adjunk, még a nyári hónapokban sem tudunk mindenkor, a legjobb akarat mellett sem, eleget tenni, hát még téli hónapokban.*

Az említett nehézségekre való tekintettel, nagy gazdasági jelentőségűnek ítéltük meg a legutóbbi évek ama nagy felfedezését, hogy a *D-vitamint sikerült mesterségesen is előállítani*. Ha ezt a mesterségesen előállított *D-vitamint hozzáadjuk a vitaminmentes abrakhoz, vagy gyári takarmányhoz* (korpához, takarmányliszthez), akkor már igen sokat segíthetünk a bajon, mert akkor az így kiegészített takarmány után a *szervezetet hozzásegítjük az előbb említett szabályozó anyaghoz* s ha emellett még a szükséges mérséssel is kiegészítjük az ilyen takarmányt, akkor eleget tettünk az összes követelményeknek, s a *takarmányt teljes értékűvé tettük.*

A mesterségesen uton előállított *D-vitamin* „Pekka” néven már a kereskedelmi forgalomban is szerepel, s így megvan az adva a lehetőség arra, hogy a hibás vagy silány takarmányt ezzel kiegészítve, elkerülhessük a háziállatainknál a fenyegető egészségügyi zavarokat. Legnagyobb szükség van erre az olyan állatoknál, melyeknek szervezete a legtöbbet teljesíti. Így a *venhes és szoptató anyáállatoknak* (magzat felépítése, tejszekrélytelés), továbbá az *elválasztott fejlődő állatoknak*, a *tejlő tehénnek, hízó sertésnek és baromfinak.*

RHEUMÁS...?

Még ma rendelje meg

a törvényesen védett és orvosilag kipróbált CZAKÓ-féle Junó-szesz és Junó-kenőcs házi-szereket, amely rheuma, csusz, köszvény, lechia, zsába és egyéb hasonló megbetegedéseknél **biztosan és bámulatos gyorsan használ**, még **összességűroddott** tagu egyéneknél is. Egy adag elegendő: együttesen ára P 11.— Használati utasítással. Szétküldés póstán, utánvét mellett.

Isteni Gondviselés Gyógyszertár

Budapest, VI., Király-utca 88 D.

Apró jó tanácsok.

A bor nyulósságát a tökéletlen, hiányos kiejtés, egy baktérium és a borkak csekély cersavtartalma okozhatja. Miután a nyulósságot okozó baktérium a levegőt nem kedveli, a bort általában meg kell szellőztetni, rózsás vagy nyírfaseprős csapolást adni neki, hogy a bor sok levegővel érintkezze. Azután keverjük bele hektoliterenkint 5 gramm cersavat, majd 6 gramm zselatint feloldott állapotban. Derítés után az egészét feltöltjük. Ha 7—10 nap múlva megtisztult, akkor átféjtjük másik hordóba.

A tej ize miatt sokat panaszkodnak a fogyasztók. Azt mondják, hogy istállóziú és így íhatatlan. Ennek két oka lehet: a takarmány minősége nem megfelelő, vagy pedig a tehén nincs tisztán tartva. Ha a tehén tisztán szalmával, répával, vagy savanyú szénával táplálkozik, vagy a savanyított, földes répalevelektől hasmenést kap, akkor természetes, hogy rossz lesz a tej ize. Ezért adjunk némi jó szénát, olajpogácsát, darát is a tejlő állatoknak és a tehének tisztogatására, az istálló kimeszelésére nagy gondot fordítsunk!

Az őszi vetéseket sokszor sárguló foltok tarkítják, mikor a tavaszi napok elérkeznek. A hervadt, sárguló sarjak belsejében rendszerint megtaláljuk a gabonalegyek nyílvét vagy bábját. Az ilyen vetésekkel legjobb április közepéig várni. Ha azt tapasztaljuk, hogy április közepén is még egyre ritkul a vetés, újabb sarjak nem fejlődnek, szántuk alá, hogy felszabaduljon más növény, pl. tengeri számára. Ha azonban április közepe felé a vetés szemlátomást javul, dusan sarjadzik, aggodalom nélkül meghagyhatjuk, s ha egyéb baj nem éri, még jó termést is hozhat.

Gyümölcsfakátrány a fák sebzésének bekenésére házilag is készíthető közönséges fakátrányból, ha azt lassu, nyitott tűzön legalább egy óra hosszat főzzük. Ez azért szükséges, mert csak ilyen tartós főzés révén távoznak el a kátrányból a fára nézve veszedelmes, maró anyagok.

Az anyasértésen levő tetveket okvetlenül pusztítsuk el, mert különben ezek átmasznak a szopós malacokra, melyeket annyira kínoznak, hogy fejlődésük megakad. Az irtás egyenlő mennyiségű olaj és petroleum keverékével sikerül, ha 2—3-szor 5 napi időközben a kenést megismételjük.

A csikót hozzá kell szoktatni a láb feladásához, körmözéshez stb., mert különben később sok baj lesz vele. A szoktatás módja az, hogy apránként haladjunk vele és ha engedelmes volt, akkor rögtön adjunk neki egy-egy falat kenyeret, murekrépat és simogassuk meg a nyakát.

A ludak februárban kezdenek pározni, márciusban hóban tojni és kotlani. Egy gunár mellé 5 tojónál többet ne osszunk be, mert akkor sok lesz a terméketlen tojás. Idősebb ludak 15—30, fiatalabbak 8—10 tojást tojnak. Kistestű ludak alá 6—8, nagytestűek alá 10—16 ludtojást rakhatunk.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Még nem szenvedtek fagykárt a vetések.

A földművelésügyi minisztérium legutóbbi vetésjelentése szerint a *külső kertgazdasági munklatok* leginkább trágyahordásra, tengeriszár hazaszállítására, favágásra, fahordásra, nádvágásra, jégbordásra, árkok tisztogatására és helyenként, ahol az időjárás megengedte, őszi mély szántásra, a *belső gazdasági munklatok* pedig tengerimorzsolásra, gabonakészletek forgatására és tisztítására, termények rostálására, dohánysimításra és beváltásra, fák gallyazására, jóság-gondozásra és egyéb major körüli munkák végzésére szorítottak. Az őszi vetések a hosszantartó enyhe, őszi időjárás hatása alatt *szépén kifejlődtek*. A vetéseket csak némely vidéken borítja keskeny hóréteg, *tulnyomórészen hótakaró nélkül állanak*, miután azonban tulhiedg időjárás nem volt, a *vetések fagykárt még nem szenvedtek*. Hogy az esetleg bekövetkező erősebb fagyok kárt ne tegyenek, kellő vastagságu hótakaróra volna szükség. A *takarmánykészlet* tulbőven ugyan sehol sincs, de mivel a hosszú őszi legeltetések sok töl takarmányt megkíméltek, takarékos beosztással, s a takarmányszalma és tengeriszár felhasználásával a *készlet a kitéletteléhez elegendő lesz*. A *jóság egészségi állapota* a szórványosan előforduló enyhe száj- és körömfájástól és sertésvészétől eltekintve, általában jó.

A szegedvidéki tejtermelő gazdák tömörülése.

Régóta foglalkoztatja a Szeged környéki gazdákat az a kérdés, hogy tejszövetkezetbe tömörüljenek és ezzel egy a saját érdekeiket, mint a tejjelátásra szoruló városi lakosság érdekeit előmozdítsák. A gazdák legutóbb gyűlésre jöttek össze Szegeden, amelyet *Somogyi Imre, Klárafalva főjegyzője* vezetett. A megjelent gazdák *egyhangulag mondták ki a Szegedi Tejszövetkezet megalakulását*. A most megalakult szövetkezet célja nemcsak Szeged tejjelátásának biztosítása, hanem a tejminőségének emelése, a tiszta kezelés tökéletesítése és a tápérték fokozása.

Rendelet a mezőgazdasági munkások érdekében.

A földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett a vármegyék allspánjához és a törvényhatósági városok polgármestereivel. A miniszter azt kéri, hogy a *munkaadók hivatásos mezőgazdasági munkásokat alkalmazzanak gazdasági munkákra, tehát otyanokat, akiknek az ilyen munkák végzése az egyedüli főveltemi forrásuk*. A hatóságoknak figyelmeztetnie kell a munkaadókat, hogy a *külföldi mezőgazdasági munkások alkalmazása tilos*. A munkaszerződések megkötésénél fi-

gyelemmel kell lenni arra, hogy a *szerződést írásban és az illetékes községi előljáróságok előtt kössék meg a munkaadók munkásaikkal*. Más szerződések a közigazgatási hatóságok előtt nem érvényesíthetők. Iskolaköteles gyermekeket csak az iskola látogatására megszabott időn túl szabad alkalmazni. A *munkabér aránytalan megállapítása és ellenszolgáltatás nélküli munka követelése tilos*. A részes szerződésekkel kapcsolatban kikötött napszám, vagy szakmáymunka pénzbeli, vagy természetbeli bérének egy munkanapra eső értéke a legkisebb munkabérrel legalább is egyenlő kell hogy legyen. Ahol a napszámberék túl alacsonyak s azokból a gazdasági munkás és családja megélhetése nem biztosítható, *bármilyen a legkisebb napszámberék megállapításának elrendelését*. A gazdasági munkavállalkozónak a szerződő munkások kétheti bérét és minden más járandóságát, valamint hazautazási költséget biztosítani kell.

Ujabb takarmánynövények termelése és sziktalajjavítás.

Az OMGE földművelésügyi és növénytermelési szakosztálya Győrffy József gazdasági főtanácsos elnöklésével tartott ülésen behatóan foglalkozott az újabb takarmánynövények termelésének kérdésével. *Surányi János*, a növénytermelési kísérleti állomás adjunktusa, ismertette azokat a takarmánynövényeket, amelyek a száraz homokon, tehát elsősorban az Alföldön figyelembe jöhetnek. Ezek közül a *szudáni fűre* hívta fel a figyelmet, amely rendkívül szárazságtűrő, ugy hogy ahol a muhar és a köles a szárazság miatt nem sikerül, ott ez a fű igen jó eredményeket ad. Tarló-veteményül használható és kétszer is kaszálható. Szénatermése kataszteri holdanként 45 mázsa. Ugy zölden, mint szárazon etethető és az állatok jól eszik. Tápanyag tartalma egyenlő a jóminőségű szénával és jobb, mint a muhar. A szakosztály elhatározta, hogy az OMGE elnöksége utján kéri fogja a földművelésügyi kormányt, hogy a tavaszi vetőmagakció keretében a szudáni fű termelése is felvételessék. *Fabricius Endre* gazdasági főtanácsos a földművelésügyi kormányt az idei évben folytatandó sziktalajjavítási akcióját ismertette, amely az előbbi évek tervezetétől annyiban tér el, hogy abban most már birtokkategóriára való tekintet nélkül minden gazda résztvehet.

Marschall Ferenc dr. előadása a buzakérdésről.

Marschall Ferenc, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója az elmúlt héten előadást tartott, melyben a buzakérdéssel foglalkozott.

— Eggyel mindenesetre tisztában kell lennünk, — mondotta — azza: tudniillik, hogy a buzaválság mélypontja még nem érkezett el. Akármennyire közhely is, de még közzgazdasági igazság, hogy a *buzavál áll vagy bukik Magyarországon*. Csökkentei kell a buzatermést — mondják viszont mások. Hogyan, mennyire és mi lesz ennek kézzelfogható eredménye, senki sem tudja megmondani. A termelési költségek alapulvételén történő buza árstabilizációnak (állandósításnak) kétségtelenül leg-hatékonyabb eszköze a monopólium. Nálunk azonban, akik exportáló ország vagyunk, a *monopóliumot egyáltalán nem lehet megvalósítani*. A másik kérdés, a raktári intézmény is, nagy óvatosságot igényel. Egy és más követelményt talán megoldhatna az az intézmény, de nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy *vele már megoldottuk az egész magyar buzaproblémát és főleg az árkérdést*. Az adónívó leszállítása vagy egyik-másik adó elengedése feltétlenül kihatna a mezőgazdaság rentabilitásának fokozására. Azonban például a földadónak egyszerű elengedése nézete szerint még nem produkálna buzaárakat, mert az elengedett adó felhasználatnék anélkül, hogy a buza értékesítésének, elsősorban az eredményes buzakivitelnek számos súlyos problémáját megoldottuk volna. Célravezetőbb eszköznek látszik a *behozatali jegyrendszernek alkalmazása*, amellyel egyszerre két életbevágó kérdést is megoldhatnánk. És pedig a mezőgazdaság által viselt és nem egy vonatkozásban rendkívül súlyos ipari vámtéher enyhítésének kérdését, nemkülönben a buza, de talán egyéb termények magasabb árnívója biztosításának kérdését is.

Száz éves az OMGE.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület igazgató választmányára február 4-én, kedden délelőtt tíz órakor a Köztelek székházának nagytermében tartja ez évben az első rendes gyűlést. A gyűlés keretében az *OMGE alapításának száz éves fordulóját ünneplik*, valamint beszámoló tartanak az újabb mezőgazdasági vonatkozású törvényhozási és kormányintézkedésekről. A különböző beadványok és határozati javaslatok végrehajtásának letárgyalása után a *cukorrépa forgalmi adójának eltörlése ügyében teendő felterjesztéssel*, valamint a mezőgazdasági kiállítás előkészítésének munkálataival foglalkoznak.

Vendéglő a jégen.

A svájci St. Moritzban, az előkelő világ téli találkozóhelyén, a büffét a jég hátán szolgálják fel. Képünk ezt a jelenetet örökíti meg.

Figyelmeztetés a lentermelő gazdákhöz.

A Lentermelést Irányító Bizottság január 20-án tartott ülésén foglalkozott a gazdáknak a lenmag termelése iránt országos érdeklődésével és már eddig is igen nagy területekre bejelentett termelési készségével. A bizottság szükségesnek látja a gazdatársadalom figyelmét felhívni arra, hogy még abban az esetben is, ha a hazai lenolajgyártás vámvédelme biztosítottatni fog — amire nézve a tárgyalások most folynak — a belföldi gyárak lenmagszükséglete körülből csak 750 vagont fog kitenni, amely mennyiség pedig — katasztrális holdanként hat métermázsza átlagtermést véve fel — csupán 12.500 katasztrális holdon való lenmagtermelést tenne indokoltt; ezt a területet pedig már az eddig lenmagtermelésre bejelentett területek többszörösen meghaladják. Múltan pedig bizonytalan, hogy a kivitelre való termelés kifizetődik-e, a gazdák érdekében kell az esetleges túltermeléstől való tartózkodás.

Mayer János földmivelségi miniszter holland kitüntetésére. Vilma hollandi királynő a Magyarország és Hollandia közötti mezőgazdasági kapcsolatok kimélyítése terén kifejtett rendkívüli érdemei elismerésül Mayer János földmivelségi minisztert az *Orániai Ház* nagykeresztjével tüntette ki. *Prónay* György báró földmivelségi államtitkár és *Plósz* Béla dr. helyettes államtitkár pedig ugyanakkor a holland királynőtől II. osztályú érdemkeresztet kapott a csillagokkal. A magas kitüntetés *Bentinek* Károly gróf holland királyi követ január 23-án adta át a kitüntetetteknek a földmivelségi minisztérium dísztermében.

A Faluszövetség megalakulása Furta községben. Január hó 19-én, vasárnap délelőtt, ünnepélyes keretek között alakult meg a biharmegyei Furta községben a Faluszövetség helyi fiókja. A gyűlést *Országh József* főjegyző lendülettel szavakkal nyitotta meg. Röviden ismertette a község gazdasági és kulturális viszonyait. A községben két olvasóklub működik, azonban ezek külön csoportosítják a református és katolikus lakosságot. A község összlakosságának egységes tömörítése érdekében tartja szükségesnek a helyi Faluszövetség megalakítását, amelynek keretei között a község gazdaközönsege, földműves népe és iparos társadalma, vezető intelligenciája foglalhat helyet. *Rádnóti* István, a Faluszövetség titkára, tartott ezután előadást a szervezkedés jelentőségéről és a Faluszövetség tevékenységéről. Utána egyhangú elhatározással alakult meg a Faluszövetség helyi fiókja a következő tiszttal: Diszelnök: *Práter* László dr. alispán; elnökök: *Veress* Antal községi bíró; alelnökök: *Nyáry* Ignác plébános, *Juhász* Sámuel ref. lelkész, *Id. Hencs* János, *E. Szabó* Károly; a választmány tagjai: *Országh* József, *Császár* Gyula, *Veress* János, *Ifj. B. Juhász* Miklós, *Korda* Imre, *N. Juhász* János; titkár: *Bese* Imre; pénztárnok: *K. Herczeg* Péter; ellenőr: *Török* Balázs; számvizsgáló bizottság: *Veress* Sándor, *Szek* Antal.

Rothermere lord sürgönye a kanadai magyarsághoz. A kanadai magyarság nagy lelkesedéssel üdvözölte *Rothermere* lordot, Amerikába érkezése alkalmával. A lord most az alábbi rendkívül szívélyes hangú táviratban köszöntötte meg a kanadai magyarok üdvözlését.

„Hálásan köszönöm a százezer magyar származású kanadai nevében küldött üdvözlést. A jelen pillanatban szülőföldjük komoly politikai és gazdasági nehézségekkel néz szembe. Meg vagyok győződve, hogy a magyar kormány, ha a magyar közvélemény önkéntesen és egyöntetűen támogatja törekvéseiben, meg fogja tudni győzni a nagyhatalmakat jogos és igazságos követeléseik szükségességéről és a gazdasági nehézségek elmúltával Magyarország a szabadságnak és jólétnek új korszakába léphet megannyobbitott határain belül. Kossuth szelleme még mindig lelkesíti a magyar sziveket ugy az óhazában, mint a tengerentúl és ez a szellem sohasem győzhető le, amíg egy összetartó hazafias nemzet lelkiületének kifejezője.

Rothermere lord.”

Rheuma ellen biztosan és bámulatos gyorsan használ a *Junoszesz* és kenőcs. *Czakó*, Bp., VI., Király-u. 90. Ára 11 pengő.

Boldog aranymennyező Boldogon. Gyönyörű ünnepély színhelye volt a Pestvármegyei *Boldog* község, hol *Bugyi* László és *Zsiros* Mária házastársak ülték meg házasságuk ötvenéves évfordulóját. Az ünnepség a reggeli szentmisén kezdődött, hol csaknem az egész község ünneplőbe öltözött népe és a helybeli intelligencia is megjelent. Szentmise után *Klárk* László esperes plébános, pápai kamarás megáldotta a házaspárt és szívhez szóló szavakkal köszöntötte őket. Délben ünnepi ebéd volt az ünneplők házában, hol számos felkészített hangzott el. Érdemes megemlíteni, hogy az aranymennyezős párnak — kiknek fényképét is közöljük — 1 házias fia, 3 férjes leánya, 2 férjes unokája, 14 unokája és 6 dédunokája van. Az aranyvölégény *Boldog* község pénztárnoka tizenöt éve s e tiszttségét egy fölötteseinek, mint a községnek osztatlan meglédésére tölti be ma is.

Elveszett és megkerült egy tizenötezer pengő értékű gyöngy-sor. *Kandó* László festőművész felesége vacsorára volt hivatalos s amidőn onnan hazatért, rémülten vette észre, hogy tizenötezer pengő értékű gyöngysora a nyakáról eltűnt. *Kandó* azonnal jelentette a gyöngy-sor elvesztését a rendőrségnek, ahol azonban már a gyöngy-sor várta. Az értékes gyöngy-sort ugyanis *Sidó* Ferenc taxifoffér megtalálta, aki beszoigáltatta a rendőrségnek. A festőművész felesége illő jutalomban részesítette a becsületes megtalálót.

Versenyre kelnek a műkedvelők. A magyar műkedvelők versenyre kelnek egymással, hogy eldöntsék, ki játsza legjobban *Móricz* Zsigmond, „*Nem élhetek muzsikaszó nélkül*” című szindarabját. A verseny február 1-én kezdődik *Hajduböszörményben*, ahol az ottani főgimnázium ifjusága rendezi az előadást. A műkedvelők előadásaira leutazik a fővárosi bírálóbizottság, amelynek tagjai között helyet foglal *Hevesi* Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója is.

Epekő, vesekő és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik hűgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „*Ferenc József*” keserűviz használatával mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a *Ferenc József* víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó előadásaira leutazik a fővárosi bírálóbizottság, amelynek tagjai között helyet foglal *Hevesi* Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója is.

Vége az indiai gyermekházasságoknak.

Hirt adtunk róla, hogy az angol kormány szigorú büntetés terhe mellett megtiltotta az úgynevezett gyermekházasságokat, melyek a hinduk körében ősi időktől fogva szokásban voltak. Az új rendelkezések szerint a jövőben csakis tizennégyéves kortól köthetők házasságok. Képünk — mely az új törvény életbelépése előtt készült — egy alig hét esztendőes menyasszonyt mutat be a lakodalmis nép körében.

Ima.

Most, amikor kerget, porba sujt az átok,
Most, amikor minden kedves átom romba dől,
Most, amikor fájó, meggyalázott lelkem
Minden kis dala fajongva sikong,
Most, amikor Pildátus-kezem mosva-mosom,
Ne hagyj magamra Magasságos Isten!

Most, amikor minden senki mellettem áll,
Most, mikor a bánat szele arcom simogatja,
Könyörülj meg rajtam! Ne hagyj csüggedőm
Mikor bűnbe visz a bánat!
Ó Isten! Ne hagyj magamra...

Ifj. NAGY GYÖRGY BÉLA.

Egy óbudai lányt választottak meg Magyarország szépségkirálynőjévé. A nálunk is szokásba jött szépségkirálynő-választást Budapesten, január hó 19-én tartották meg. A választáson Papsz Mária, 17 éves óbudai úri-lány nyerte az első díjat s ő kapta a *Miss Magyarország* nevet. A szépségkirálynő-választás minden nagyobb érdek-lődés nélkül ment végbe és méltán remélhetjük, hogy a teljesen üzleti színvonalra süllyedt vállalkozás nem sok évfordulót ér meg.

Nyegen millió dollár egy háztelékért. Az egyik amerikai részvénytársaság a newyorki Wall-Street egyik telkét *nyolcvan millió dollárért* vette meg. A telek négyezerötszázötven négy közel harmincezer dollárt fizetett. A sok millióos telekvásárlással kapcsolatban a newyorki lapok megjegyzik, hogy a mai Newyork egész területét, az ugynevezett Manhattan szigetét, háromszáz esztendővel ezelőtt a bevándorló európaiak *húszon-negy dollár értékű árucikkért* vásárolták meg az indiánoktól.

A földművelésügyi miniszter könyvadománya. Mayer János földművelésügyi miniszter százötvenhárom kötetből álló gazdasági népkönyvtárt adományozott a kiskunmajsai gazdakörnek. A kör hálás köszönetét fejezte ki a miniszter adományáért.

Autószerecséltenség egy átfutó őz miatt. A nemzetközi Riga—Montecarlo autóverseny egyik résztvevőjének, az osztrák *Jaufernak* gépkocsija mult hétfőn éjszaka Tilsiti-Skaisgirren között különös módon járt szerencsétlenül. Az autó 95 kilométeres sebességgel rohogott, amikor egy őz futott keresztül az uton. A kocsivezető féltérantotta a kormánykereket és amikor azt hitte, hogy már szerencsésen elkerülte az össze-ütközést, egy hatalmas juhászkutya került a rohogó autó elé. Az autó elütötte a kutyát, azonban az összeütközés meglazította a kocsijelején lévő életemető rudat, amelynek egyik vége beleakadt az első kerék külőljébe. *A kocsijának következteben derékszögben kirepült az utestrál s az erdő fái közé csapódott.* Az automobil teljesen összetört, utasai közül *kettő súlyosan megsebesült.* Jauffer és a sofőr csak kisebb horzsolásokat szenvedett.

Elitelték a hatvani tanító gyilkosait. Varju János hatvani államvasuti fűtő és felesége, mult év november 10-én éjjel, bottal és nyújtófával agyonverték *Kovács Gyula* ötvenéves tanítót. A tanító állítólag szerelmes volt Varju feleségébe és az asszony férjének mindent bevallott. A törvényszék most tárgyalta Varjuék bűnügyét s *Varju Jánost hat évi fegyházra, Varju Jánosnét pedig három évi börtönrre ítélte.*

Nyugodtan aludt a halálra ítélt Kardosné. Mult heti számunkban megírtuk, hogy a szolnoki törvényszék *Kardosnét* több rendbeli arzénmérgezés és gyilkosság miatt kötélfaltal halálra ítélté. Az asszony az ítélet kihirdetés után sirva ment börtö-nébe, ahol azonban este már megnyugodott és nyugodtan aludt reggelig. Másnap reggel azíránt érdeklődött, hogy *mikor kell beadni a kegyelmi kérvényt.* A felmentett *Földvárinné* örömeiben egész éjszaka nem tudott aludni s folyton azt kérdezte, hogy mért nem engedték azonnal szabadon.

Egyévi börtön hitvesgyilkosságért. Kohn Ferenc szabósegéd még 1928 decemberében megölte feleségét, akivel előzően többször összetűzött. Kohn sulyos tüdőbajjal feküdt a budapesti Szent János-kórházban s egy napon levelet kapott, amelyben közölte vele a felesége, hogy el akar válni tőle. Kohn erre hazament, az asszony azonban rá sem nézett. A szabósegéd erre kést rántott, *agyonszurta feleségét, majd pedig mellbe-szurta saját magát.* A bíróság több tanu kihallgatása után Kohn Ferencet *egy esztendői börtönrre ítélte.* Az ügyész fele-beköt az enyhe ítélet ellen.

Kádár Lajos felhívása hadifogolytársaihoz. „*A magyar hadifoglyok élete Ázsiában*“ című munkám teljesen készen van, azonban szegénységem miatt nem nyomtathatom ki. Felkérem tehát azokat a *taskenti, troickói, borozovkai, tockói, verchny-udinszki* stb. orosz táborokban 1915-től 1918-ig velem szenvedő volt hadifogoly-bajtársaimat, akik e könyvet megrendelni óhaj-tják, megrendeléseiket, a *pénz előzetes beküldése nélkül*, lehetőleg sürgősen megtenni sziveskedjenek, hogy elegendő megren-delés esetén munkámat kinyomtathassam s a megrendelőnek *négy pengő utánvételezése* mellett megküldhessem. Megrende-lések az alábbi címre küldendők: *Kádár Lajos ny. áll. isk. ig. Mende, (Pest m.).*

Kommunistákat fogott a budapesti rendőrség. A bu-dapesti rendőrség hetekig tartó nyomozás után újabb kommunista szervezkedést leplezett le. A rendőrség mult vasárnap hajnalban meglepetésszerűen rajtaütött a kom-munistákon és *tizennégy kommunistát elfogott.* A kom-munisták Moszkvából kapott utatitási alapján, orosz pénz-en lázadást szítottak a magyar fővárosban és két nyom-dát is megvásároltak céljaikra. A nyomdákban kommu-nista újságot és számos rópecdulát nyomattak. A ren-dőrség lefoglalta a nyomdákat s a kommunistákat őrizetbe helyezte. Az őrizetbe vett kommunisták névsora a követ-kező: *Hahn Elemér* volt egyetemi hallgató, *Csapó József* vasmunkás, *Dallos Ferenc* tisztviselő, *Somló János* tiszt-viselő, *Malonai Kornélia* varrónő, *Rosenfeld Szerén* varrónő, *Klein Mór* foglalkozás nélküli egyén, *Házi Ferenc* géplakatos, *Bubis Gyuláné* varrónő, *Lóvinger Jakab* kár-pitos, *Szántó László* tisztviselő és *Bárd Armin* tisztviselő.

Ötven pengő a negyven ezer pengő értékű gyöngyösrért. Az egyik híres bécsi ékszergyáros tisztviselőjétől a napokban a prágai gyorsvonaton elloptak egy negyven ezer pengő értékű gyöngyösr. A bécsi detektívek megállapították, hogy a lopást *Klein Géza* volt budapesti pincér és *Stenka Ottó* bécsi baromfi-kereskedő követte el. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a hírdet zsebfelvájok ellen, akiket hamarosan el is fogott Bu-dapesten. Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy a *tolvajok a mesés értékű gyöngyösröt ötven pengőért* adták el az egyik ékszerésznek.

A nyirgelsei jegyző ünneplése. *Nyirgelse* község lakossága meleg ünneplésben részesítette nyugalomba vo-nuló főjegyzőjét, *Nagy Bélát.* A főjegyzőnek a község kép-viselőtestületi tagjai értékes ezüstszelencét nyújtottak át hálájuk elismeréséül. *Nagy Béla* főjegyző, mint menekült került a mármarosai Taracközből Nyirgelsére, ahol műkö-désével a község lakosságának osztatlan szeretetét és tisz-teletét érdemelte ki.

Halálos baleset a vadászaton. *Hertelendy László,* MÁV szövetkezeti üzletvezető, egyik ismerőse társaságában *Mende* község határában vadászott. Hertelendy vadászat közben egy domboldalon eleszszott és olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy *jobb lába két helyen eltörtött és a kiálló csontok felhási-tották az izmokat és a bőrt.* Az esés pillanatában elsült *Hertelendy* puskája és a *golyó a kiálló törött csontba fúródott.* A szerencsétlenül járt üzletvezetőt életveszélyes állapotban szállít-tották a budapesti Szent István-kórházba, ahol *rövid szenvedés után elhunyt.*

Felmentették a gyilkossággal vádolt gazdálkodót. A szegedi törvényszék mult héten tárgyalta *Wilhelm György* kiszombori gazdálkodó ügyét. Wilhelm november elsején vadászfegyverrel agyonlötötte a lakásába berontó *Horváth György és László* Rezső gazdálkodókat. Wilhelm a tárgyaláson jogos önvédelemmel védekezett. A bíróság hosszas tárgyalás után jogosnak találta a gazdálkodó vé-dekezését és *Wilhelmet a gyilkossággal vádja alól felmen-tette.* Az ügyész az ítélet ellen felfolyamodást nyújtott be, melynek elintézéséig továbbra is fogságban marad a fel-mentett gazdálkodó.

Munkanélküliek tüntetése Budapesten. A szociáldemokrata párt január hó 20-án Budapesten, a Tattersal lóvásártelepen, munkanélküli gyűlést akart rendezni. A rendőrség a gyűlést befiteltotta, azonban a munkanélküliek délelőtt csoportokba ve-rődve mégis végig vonultak a Nagyköruton, ahol zajosan tűntet-ni kezdtek a kormány ellen. A *rendőrség szonnyolc tüntetőt előállított, akik ellen megindították az eljárást.*

Belefulladt a Rábába egy csempész. Vass Károly huszonkilenc éves vaspöri földműves testvérel átment Kőrmendnél az osztrák határon, hogy megszállt területek cukrot és szaccharint csempészen Magyarországra. Pinkamindszent mellett a magyar vámőr észrevette a csempészeket és társával együtt a csempészek elfogására indult. A magyar vámőrök Kőrmend határában, a Göndöcs-malomnál elfogták a két csempészt, azonban Vass Károly egy őrizetlen pillanatban a Rábába vetette magát. A menekülő csempész örvénybe került s belefulladt a sebesen rohanó folyóba. Hulláját másnap fogták ki a Rábából.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlató a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhetők „Russin”-féle sváb-, rusznai-, hangya-, csótány-irtószerek is. Postaszékhely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Villamoskalauz akarok lenni, hová forduljak felvétel végett? (Sz. J., Pereked.) — **Felelet:** Villamoskalauzokat, a szükséghez mérten, a fővárosban a Budapest Székesfővárosi Közelkedési Részvénytársaság (VII. kerület, Akácfa-utca 17.) vesz fel. Forduljon levélben a fenti vállalat igazgatóságához és kérdezze meg, hogy mikor számíthat a felvételre.

Kérdés: 1. Tízezer korona értékű hadikölcsönkötvényem van. Szeretném eladni, hol adhatom el és milyen összeget kapok érte? 2. Mennyi jövedelmet hozhat egy katasztrális hold konyhakert termése nyáron, a Balaton partján? (Sz. P., Szántód.) — **Felelet:** 1. Most nem érdemes eladni, mert segélyt kap utána s remény van arra is, hogy mégis csak valorizálják. 2. Ez attól függ, hogy mivel veti be, milyen a föld és hogyan tudja értékesíteni terményeit. Az föltétlenül biztos, hogy jóval több bevételre tehet szert, mintha csupán gabonaneműt termelne földjén. Harmadik kérdésre jövő számunkban válaszolunk.

Kérdés: Hol kaphatók traktorvezetésről szóló könyvet? (L. J., Nyiregyháza.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható: K. Herdlicska E. „Modern traktorok”, ára 5.60 pengő, Erdel-Göllner „Mezőgazdasági traktorok szerkezete és kezelése”, ára 10 pengő. A kérdéses traktorról szóló ismertetőt a traktor vezérléskézikönyvtől kaphat. Az ilyen ismertető füzetet ingyen szokták megküldeni.

Kérdés: 1. Olyan rét után fizettem adót, mely az én birtokomban szerepel, azonban valóságban a szomszédom használja már évek óta. Az adót én fizetem a birtok után. Mit csináljak, hogy a befizetett adót megkapjam? 2. Bélyegmentes-e az adóügyi felszólalás? (N. I., Somogyaracs.) — **Felelet:** 1. A befizetett adót követelje a föld birtokosától, aki azt önnek megfizetni tartozik. 2. Igen.

Kérdés: Ugy hallottam, hogy a „Műgyeméti Sportrepülő Egyesület” repülőgépvezetőket akar kiképezni és a tanfolyamra új hallgatókat vesz fel. Hová forduljak felvétel végett? (Ifj. J. L., Aranyod.) — **Felelet:** A „Műgyeméti Sportrepülő Egyesület” csakis főiskolákat, vagy ezzel egyenrangú képesítéssel bírókat vesz fel tagjai sorába, akik közül azután repülőgépvezetőket képez ki. Ha repülőgépszerelő akar lenni, úgy írjon a székesfehérvári magyar királyi repülőgépszerelő iskolának és kérdezze meg, hogy felveszik-e?

Kérdés: Kell-e ebadozt fizetni kis patkányölő kutyáért? (T. B., Tiszakarád.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: 1. Petroliumfűtésű baromfikeltető gépem van. A gép szabályozója elromlott. Lehet-e készen kapni ilyen szabályozót, vagy ha nem, miből lehet a szabályozót megcsináltatni? 2. Melyik a legmegfelelőbb baromfitenyésztési egyesület, szaklap és baromfitenyésztési szakmunka? 3. Lehet-e még baromfitenyésztésre kölcsönt kapni? (P. L. tanító, Hejőcsaba.) — **Felelet:** 1. Lehet kapni, forduljon lapunkra való hivatkozással Diener Testvérek céghez, Budapest, VI., Hajós-utca 13. De különben bármelyik ügyes mechanikus megcsinálja. 2. „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete”, a legnagyobb magyar egyesület. (IX., Űnői-ut 25.) Az egyesület hivatalos lapja a „Baromfi tenyésztők Lapja.” Jó baromfitenyésztési szakmunkák Winkler J.: „Baromfitenyésztés”, ára 10 pengő. Szönyei Lórándné: „Modern csirkefarm”, ára 4 pengő. Bernátsky-Kenedi: „Baromfitenyésztés”, ára 4.20 pengő. Kaphatók kiadóhivatalunkban.

Kérdés: Hogyan kaphatom meg a földművelésügyi miniszter ur által kiutalt vetőmagburgonyát és rézgálicot? (D. D., Szélevény.) — **Felelet:** A vetőmagburgonya miatt forduljon a földművelésügyi minisztériumban lévő burgonya hivatalhoz: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám; rézgálic iránt való kérelmét pedig terjessze elő az illetékes mezőgazdasági kamaránál.

Kérdés: Fiam asztalosinas s munkájával mestere annyira meg van elégedve, hogy hamarabb szeretné felszabadítani, mint amennyire az eredetileg kikötve volt. Lehetséges-e ez? (N. L., Lesencenémefalu.) — **Felelet:** Ha az illetékes iparhatóság megengedi és a gyerek nem túl fiatal, úgy szép munkája jutalmul hamarabb is felszabadíthatják.

Kérdés: Egymillió háromszázezer korona értékű kényszerkölcsön kötvényem van. A kötvényeket el szeretném adni. Hová forduljak? (D. J., Búdszentmihály.) — **Felelet:** Forduljon a lapunkban hirdető Barna Bankhoz, Budapest, V., Nádor-utca 26.

F. Sz. H. H. Sajnos, nincs módunkban ilyen lapot ajánlani, mert jelenleg magyar nyelven ilyen nem jelenik meg.

Névtelen Debrecen és Alsószügyi. Mi készséggel válaszolunk minden hozzánk intézett kérdésre, azonban kérjük, hogy a kérdés nevét megírni sziveskedjék. Név nélküli levelekre és kérdésekre nincs módunkban választ küldeni.

Kérdés: 1. Hol lehet gyökeres szőlőtörést vásárolni? 2. Milyen fajtából tanácsos vesszőt ültetni? 3. Hol lehet gyümölcsfa oltványokat vásárolni? 4. Nyáry Andornak mi a foglalkozása? — **Felelet:** 1. Forduljanak szőlővessző-beszerezés ügyében vagy a nyíregyházi kerületi szőlészeti és borászati felügyelőséghez, vagy a tarcali szőlészeti iskola igazgatóságához; ők ingyen adnak tanácsot és a legjobb tanácsot adhatják, mert a vidéket jól ismerve, tudják azt, hol vannak legjobb venyigék és hol legmegtíznyosabb az áruk. 2. Ha közönséges bort akarnak termelni, akkor mézes fehéret, olaszrizlinget, pozsonyi fehéret; ha finom bort, akkor leánykát, zöldszilvánt, rajnai rizlinget; ha csemegeszőlőt, akkor csabagyöngyvet, fehér vagy piros chasselas, alexandriai muskotályt, kecskecsüsi szőlőt. 3. Ungvári kertészetében, Cegléden. 4. Iró és újságíró.

Kérdés: Kertemben több tízezer gyümölcsfa van. Az almájak törzsén a kéreg őszszarvasa repedezett. Mi ennek az oka és mit kell csinálni a fával? (N. G., Vácharthyán.) — **Felelet:** A kéreg a fagy következtében repedezett meg. A beteg részt ki kell vágni az élőig és a sebhelyet faviasszal kell bekenni. A fát mielőbb érett trágyával trágyázza meg.

Kérdés: 1923. évben egy házat vettem, azonban a jegyző hanyagsága folytán 1926. évben lett a nevemre írva. Tőlem ebben az évben megvették az ingatlant és most az adóhivatal a vevőn hajtja be az 1923. évben eszközölt adósvétel illetékét. Ki tartozik ezt megfizetni? (Hú előfizető, Nyirbakt.) — **Felelet:** Az 1923. évben vásárolt ház adósvétel illetékét az köteles megfizetni, aki azt a szerződésben maga vállalta. A kincstárral szemben az eladó és a vevő együttesen felel az illetékért. Ha ezen illeték a házra bekebelezetett, úgy azt Önnek kell kifizetni mindenesetre, mert az a szokás, hogy tehermentesen veszi meg a vevő az ingatlant, de a szerződés értelmében avval szemben léphet fel, aki azt elvállalta.

Kérdés: 1. Négy polgári iskolát végeztem s tizennyolc éves vagyok. Sárospatakon szeretnék csendőr lenni, felvesznek-e s hová forduljak felvétel végett? 2. Milyen vármegyében van Sárospatak? (R. R., Kőkeve.) — **Felelet:** 1. Szülői beleeegzéssel felveszik. Forduljon az ottani csendőrpáncsnoksághoz. 2. Zemplénben.

Kérdés: Hol lehet olajnak való tökmagot értékesíteni? (Cz. P., Pesterzsébet.) — **Felelet:** Forduljon a Mautner Ödön Rt. Magkereskedő céghez, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 37.

GAZDÁK! ÉLETERŐS JÓ CSONTÓZATU ÁLLATOKAT

Spék

AVYANNA TAPSZÉR

NAPI ETETÉSEVEL LEHET CSAK FELNEVELNI

CHINON-ÚJPEST

Kérdés: 1. Vámör szeretnék lenni, földművesiskolát végeztem, felvesznek-e? 2. Fél ludtalppal felvesznek-e a vámörök? 3. Mennyi idő múlva kapnak rangot a vámörök? 4. Mennyi fizetést kap egy vámör? 5. Hol kell jelentkezni felvételt végre? (Gy. P., Mosdós.) — **Felelet:** 1. Próbálkozzék meg és jelentkezzen valamelyik vámörkerületi parancsnokságnál. Megfelelő jelentkező hiányában felveszik. 3. Fél év múlva már előlép a kifogástalan magaviseletű. 4. Először a laktanyaszéri ellátáson és ruházaton kívül mintegy 40 pengő havi zsoldot kap. 5. Az illetékes vámörparancsnoksághoz írjon, így például Budapest, V., Aréna-ut és Lehel-utca sarok, vgt Albrecht-laktanya.

Kérdés: Hol lehet tisztu Rhode Island kakast kapni? (V. V., Kishicsérd.) — **Felelet:** Forduljon Ónodi Szabó Lajos baromfitenyésztőhöz (Szentese), akinél lapunkra való hivatkozással jutányos áron jó minőségű tenyészanyagot kap.

Kérdés: Hol van a Magyar Husserletenyésztők Egyesület? (I. O. I., Kisherend.) — **Felelet:** Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Kérdés: Gazdasági munkás vagyok, Délamerikába szeretnék kivándorolni. Hogyan volna ez lehetséges? (I. F. M.) — **Felelet:** Délamerikába csak úgy vándorolhat ki, ha előbb megfelelő alkalmazási helyet mutat fel. Egyébként nem engedik, nehogy könnyelműen kiutazzon és ott lelkiismeretlen emberek kezébe közé jutva, hamarosan tönkremenjen.

Kérdés: Igaz-e az, hogy az Amerikai Egyesült Államok cseréltek régi dollár bankjegyeiket? (N. J., Hidvégardó.) — **Felelet:** Igen, az Egyesült Államok lassan kicserélik a régi kibocsátású dollárbankjegyeket. Ez ügyben írjon a budapesti amerikai konzulátushoz, IV., Deák Ferenc-utca 16. szám.

Kérdés: 1. Mi a Studió címe? 2. Hová lehet írni Bodán Margit énekésnőnek? (F. J., Galgamácsa.) — **Felelet:** 1. Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 7. sz. 2. A fenti címre.

Kérdés: 1. Hogyan kell a szőlőösszöt gombázás céljára elrakni. 2. Jó-e a hízó sertésnek néha nyers répat adni? (Há. olvasó, Prónayfalva.) — **Felelet:** 1. A szőlőösszöt gombázataása úgy történik, hogy a kötegeket az ültetés előtt vízbe állítjuk, hogy a két legfelső rügyet a víz ne érje, nehogy a rügyek kipálljanak. 2. A hízósértésnek csak a hizalás elején szokás répat adni, hogy nagytömegű takarmány felvételére hozzászokjon. Később csak akkor indokolt, ha székrekedés lenne.

Kérdés: Hol lehet hintóra való gummiabroncsot beszerezni? (D. A., Borota.) — **Felelet:** Minden kocsikellékereskedőnél és gummiáru üzletben. Forduljon az alábbi üzletekhez: Kutscher Szilveszter (Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.), Apart Automobilkellékereskedés (VI., Andrássy-ut 37.), Continental Gummiáru gyár képviselő (VIII., Rákóczi-ut 19.), Emergő Kaucsuk R. T. (V., Sas-utca 23.).

Kérdés: Hol kaphatok építészeti- és gazdaságnaptárt? (Ifj. I. S., Nagyrákos.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban. Az elsőnek ára 4, a másodiknak 2,50 pengő.

Kérdés: 1. Hol van a Palaba zseblámpa elemgyár? 2. Kaphatok-e kicsinyben zseblámpacsemet a gyári áron? 3. Felsőkereskedelmi iskolából milyen pályára lehet lépni? 4. Kaphatok-e tintakészítéshöz gubacsot? (K. F., Dávod.) — **Felelet:** 1. Budapest, VI., Csengery-utca 74. sz. 2. Nem. Ez egészen természetes, mert hiszen mindenki a gyárhoz fordulna és a kereskedők besúghatnák boltjaikat. 3. Kereskedelmi hivatalnok lehet vagy pedig kereskedelmi iskolai tanár, ha elvégzi a kereskedelmi iskolai tanárképzőt. Fölveszik továbbá a magyar királyi tudományegyetem közgazdaságtudományi karának kereskedelmi szakára is. A gazdasági akadémián is elvégezheti kereskedelmi érettségivel. Lehet még államvasuti, póstai vagy pedig hajózási forgalmiszter, ha érettségi és egyéves gyakorlat után a tisztai tanfolyamot lehallgatja. 4. Drogériában kaphat, de nem igen érdemes venni, mert az ilyen módon házilag előállított ír-

tinta jóval többre kerül, mint amit készen kaphat és nem is olyan jó minőségű.

Kérdés: 1. Ad-e a belügyminiszter ur anyjai kivándorlási engedélyt, mint amennyi magyart az Egyesült Államokba beengednek? 2. Kik részesülnek előnyben az engedély kiadása alkalmával? (1166.) számú előfizető, Szulok.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Azok, akiknek valamiféle rokonuk él kint Amerikában. Ha ilyeneknek a száma nem tölti be az engedélyezett kvótát, úgy egészen természetes, hogy minden pályázó megkapja a kivándorlási engedélyt, ha még van hely számára.

Kérdés: Hadőrzegyi járulékomat azelőtt a községháznál fizették ki. Ujabbban a posta kikézbésít, azonban a kézbesítés alkalmával a nekem járó csekély 5 pengőből 8 fillér kézbesítési díjat von le. Joga van-e ehhez a postának? (Há. előfizető, Tiszánána.) — **Felelet:** Igen, joga van. A 8 fillért a kézbesítéssel vonja le a posta.

Kérdés: Miért nem közli a „Vasárnap” a tőknyag és a gyöngygyök heti árát? (T. S. A., Orosháza.) — **Felelet:** Mert hivatalosan egyiket sem jegyzik rendszeresen. Néha van belőle kínálat, néha azonban egyáltalán semmi. Legutóbb a tőknyagért nagyban métermázsánként 34 pengőt fizettek. A gyöngygyök darabja 4 pengőtől 9 pengőig változott.

Kérdés: Rönkfát, továbbá dongának való fát akarok eladni. Hová forduljak? (M. I., Lentiszombathely.) — **Felelet:** Forduljon az alábbi cégekhez: Herrmann János Hordóárugyár (Budapest, X., Liget-utca 6.), Vuk Mihály és fiai (V., Kálmán-utca 10.), Szekrényessi László faárugyár (IX., Tóth Kálmán-utca 17.).

Kérdés: 1. Hol lehet bogáncsmagot eladni? 2. Nyulat akarok tenyészteni, hol szerezhetek be tenyészanyagot? (C. H. F., Sókut.) — **Felelet:** 1. Forduljon valamelyik állatkereskedőhöz, ahol az olyan kis mennyiséget is, mint amennyivel ön rendelkezik, megveszik. Állatkereskedők: Illosvai L. K. (Budapest, IV., Kaplony-utca 3.), Schindler N. (IV., Irányi-utca 18.). 2. Forduljon a magyar Nyulatenyésztők Egyesületéhez (IX., Üllői-ut 25. szám.) Írja meg pontosan, hogy milyen fajtájú nyulakat akar tenyészteni.

Kérdés: Van-e a hadikölcsönjegyzőknek valamilyen egyesületük s ha igen, mi a címe? (K. Á., Soltvadkert.) — **Felelet:** Hadikölcsönjegyzők Országos Szövetsége, Budapest, V., Pannónia-utca 4. szám.

Kérdés: Elsőrendű tizenégy éves magyar telivér pejkancám van. A kanca kehes. Örökli-e a keheséget a kis csikó? (O. J., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** Ha a kanca különben erőteljes s így a keheséget megerősítéstől szerezte, akkor azt nem örökli át csikója.

Kérdés: 1. Kioszt-e a földművelésügyi minisztérium ebben az évben is tavaszi vetőmagot. Ha igen, milyen áron? 2. Vetem Székács, Diószegi- és Eszterházy-buzát. Melyik jobb rozsdadálló és melyiknek több a sikértartalma? 3. Hol kaphatók déltiroli katonai térképet? (K. Gy., Bakonyszentiván.) — **Felelet:** 1. Nem bizonyos, de valószínű. A mag tőzsdei árát, továbbá a zsák értékét. 2. Próbálkozzék meg a Székács 17-es búzával, ez a fajta jól bevált vidékükön. 3. Rényi Károly könyvkereskedésben, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.

Kérdés: 1. Nagy tojászhozamu baromfit akarok tenyészteni. Milyen fajtát tenyésztek? 2. Hol kaphatok olcsó tojázt? (Á. N., Pirics.) — **Felelet:** 1. A Leghorn-tojás hozama nagyobb, mint a Rhode Island 2. Jó és olcsó tojásokat kap a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-utca 15. sz.

Kérdés: 1. Sonkám a csont körül minden évben megpállik, mi lehet ennek az oka? 2. Lovam lába megdagadt, mi oka lehet annak? 3. Art-e a frissen fejt meleg tejnek, ha hideg tejfel összekeverve viszem a piacra? (Sz. M., Jászberény.) — **Felelet:** 1. Jó pác és flüstölés a sonkának megőrzője. Tanulja meg ennek módszerét egy hentesnél, vagy adja neki pácolásra és flüstölésre. Kevés pénzért a hentes megcsinálja a konzerválást. 2. A láb dagadását sokféle betegség okozhatja. Előbb a betegséget kellene tudni. Mutassa meg alkalomadtán egy állatorvosnak. 3. A friss tejnek nem árt, ha a már régebbi, de még mindig nem savanyu tejfel összekeverik.

Kérdés: Hogyan kell a burgonyát előre kicsíráztatni? (K. M., Hatvan.) — **Felelet:** A burgonyagumókat február havában 10–16 fok meleg, félvilágos pincében, szobában vagy istállóban rácsokra rakjuk. A rácsok lécekből vagy fűzesszövből lehetnek. Mikor 6–8 cm. hosszú, erőteljes csírákat kaptunk (ami három hét alatt szokott bekövetkezni), akkor kivisszük a földre az előcsíráztatott gumókat, betesszük egy-egy kapavágásba, mint általában a burgonyát ültetni szoktuk, s azután finom földdel óvatosan betakarjuk, hogy a csírák le ne törjenek.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Angol és solingeni finom acéláru raktár

FLASNER LAJOS

hásműves és
műbész-füldő

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Készítés és javítás olcsó áron. Lányirágások javítása és elundás.

Vidéki rendeléseket 24 óra belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül!

ADÓÜGYI TÁJÉKOZTATÓ

Hogy lehet az adóivból megállapítani az adókiivetés helyességét, az elszámolt adókat és kamatokat?

A múlt évre kikézbetett adóivvel minden adózónak most az év elején joga van a község előjáróságánál, illetőleg ahol városi adóhivatal van, a városi adóhivatalnál megjelenni és az adóiv lezárását kérni.

Ez alkalommal olvasóinkat szükségesnek tartjuk az adóivról kioktatni.

Az adóiv egyedül alkalmas arra, hogy az adózó ellenőrizni tudja az adókiivetés helyes beírását, a befizetett adó helyes elszámolását, a késedelmi kamat és behajtási illeték rendezéséről kiszámítását. Az adóiv beosztása ugyanaz, mint az adó-főkönyveké. Az adóiv két főrészből áll. A baloldali részen fel vannak sorolva azok az adótartozások, amelyeket az adózó terhére kivetettek és pedig adónemenként. A jobboldali a fizetések nyugtázására szolgál, ahol már egy összegben van leírva az adó, külön a kamat, külön a behajtási illeték. Az első oldalon az adófizető neve, a község neve van feltüntetve. Az ívet a község pecsétjével ellátva a bírósági és a jegyzői, a városokban pedig a városi adóhivatalnál a városi adóhivatal állítja ki. Ha a folyó évre az adó már ki van vetve, úgy kötele a községi, illetve városi adóhivatal átvételi elismervény ellenében az adóivet kézbesíteni és pedig a pénzügyminiszter rendelete szerint még április havában, hogy az adófizetők tudják, a kincstár által követelt tartozásból mennyi az esedékes adó. Ha az adóiv valamely oknál fogva nem volna kézbesíthető, az nem akadályozza a behajtást. Az adóiv kiállításáért és kézbesítéséért díjat szedni nem lehet. Ugyazint nem szabad a multévi adóiveteket az adózóktól elvenni. Ajánlom, hogy mindenki addig tartsa meg az előző évi adóivet, míg meg nem győződik arról, hogy helyesen van-e a multévi adóhataléka áthozva, mert csakis így lehet a tévedéseket kifigazítani.

Aki az új adóivet átveszi, írja rá a kézbesítés napját, mert több adót az adóiv kézbesítésének napjától számított tizenöt nap alatt lehet felelőzni.

Az adóivben rendszerint csak azon köztartozásokat, illetőleg adókat lehet beírni, amelyek az együttes kezelésbe tartoznak. Együttes kezelésbe pedig azon adók tartoznak, amelyek a befizetésnél bizonyos aránykúles szerint lesznek elosztva az állam, a község, illetőleg a város, a kamarák és az egyházak között. Az adóivben külön két rovat van még, ahová esetleg a nem együttesen kezelt adókat be lehet írni. Az ezen adóra történt fizetés nem írható be a jobboldalon abba a lerovási rovatba, ahová az együttesen kezelt közzadókat írják be, hanem külön rovatba.

A baloldali oldalon, ahol a tartozások vannak bejegyezve, vastag betűvel van nyomva a multévi hátralék. Ezt az előző évi adóiv lezárása alkalmával lehet megállapítani. Elfordulhat, hogy a befizetést tévesen más számlájára javára jegyzik fel: és így csakis az adóivet ellenőrzése mellett lehet a hibára rájönni.

A folyó évi előírás első tétele a földadó, aminek helyességéről a következőképen győződhetünk meg: A kataszteri tiszta jövedelemnek vesszük az egyneként részét, akkor megkapjuk a 25 százalékos földadót, aranykoronában, ezt besorozzuk 116-al és akkor megkapjuk pengőértékben a földadót. P. a kataszteri tiszta jövedelem 100 a k., ennek földadója 25 a k., ezt megszorozzuk 116-tal, kijön 29.— P földadó. A másik tétel a házadó. Elővesszük a házadó fizetési meghagyást, vagy ha a folyó évben nem lett az adó újból kivétel (mely esetek a Határidő emlékeztetőben vannak felsorolva), akkor megnézzük a multévi adóivet, hogy helyesen van-e beírva.

A 3. pont alatt felvett tórsulati adó, a 4. pont alatti tantiem adó, az 5. pont alatti jövedelemadó és 6. pont alatti vagyonadómál szintén megnézzük a fizetési meghagyást és behasonlítjuk a beírás helyességét. Ha a jövedelem- és vagyonadó a multévről lett átírva, vagyis újból kivétel nem lett, megnézzük az előző évi adóivet, mert ugyanolyan összegnek kell beírva lenni a folyó évben is, mint a multévről. A 7. pont a rokkantellátási adó; itt tudni kell, hogy mely adók után jár rokkantellátási adó. Jár az előbb felsorolt és az adóiv 1—6-ik pontig felvett adók és a 10. pont alatt felvett általános kereseti adó után. A bírság után nem jár. Összeadjuk tehát ezen adókat és ha azok 240 pengőnél többet tesznek ki, akkor 5 százalék ezen ellátási adó. A 240 pengőnél aluli adóknál táblázatszerűleg van felállítva és pedig 30 P-ig 10 pengőnként kikerekítve 1 százalékos, 60 P-nél már 80 fillér, 100 P-nél 2 P, 140 P-nél 4 P, 180 P-nél 7 P, 200 P-nél 9 P, 240 P-nél 12 pengő.

A 8. pont a községi betegápolási pótdadó. Ezen adó, mely gyermekvédelem és nyilvános betegápolás költségeinek fedezésére szolgál, a földadó, a házadó, a kereseti adó és tórsulati adó együttes összege után a folyó évre 16 százalékos. Tehát a betegápolási adót nem lehet a jövedelem- és vagyonadó után számítani. A 9. pont az utadó tínteti fel. Az utadó a legtöbb helyen 10 százalékos ugyanazon adók után, mint a községi betegápolási adó után, vagyis utadó a jövedelem- és vagyonadó után számítani nem lehet. Tehát csak az adóiv 1., 2., 3., 4. és 10. pontja alatt feltüntetett adók együttes összege után számíthatjuk a 10. százalékos. Budapesten az utadó 1 és fél százalékos. A 10. pontban az általános kereseti adó van felvéve, amelyet a fizetési meghagyással hasonlítunk össze, vagy ha előző évről van átírva, akkor az előző évi adóivvel. A 11. pontban az egyéb községi adók jönnek. A községi pótdadó a törvény szerint legfeljebb 50 százalékos lehet a földadó, a házadó, a tórsulati adó és a tantiem adók után, tehát ezen adókat össze kell adni és ennek fele lehet csak a pótdadó. Nagybő pótdadót csak kormányhatósági jóváhagyás után lehet számítani. Ezen rovatba jön még a közmunkaváltás és esetleg egyéb, a helyi szabályrendeletben megállapított adó, így inségadó, mely a jövedelem-adó és a tórsulati adó után szedhető, de nem lehet több, mint ezen adók 10 százaléka. Az ebadó, melynek szélső határai 2—30 P-ig terjedhetnek. Az adóiv külön rovatában a községi adó után a kereskedelmi és iparkamarai illetéket tínteti fel. A kamarai illeték 5 százalékos a kereseti, illetőleg tórsulati adóknak; ezt az önálló iparosok és kereskedők, építési vállalkozók és részvénytársaságok fizetik. A mellette lévő hasáb a mezőgazdasági kamarai illetékek beírására szolgál. A kamarai illeték 2 százalékos, az első pontban beirt földadó után számítva. Az erdőbirtok után nem jár mezőgazdasági kamarai illeték, tehát akinek erdőbirtoka van, annak le kell írni a földadóból az erdőbirtokra eső részt.

Megjegyezni kívánom, hogy a százalékos pótdadók, vagyis az adók után százalékszerűleg megállapított adókat hivatalból helyesíteni kell, hogyha emelkedik vagy apad az az adó, ami után százalékszerűleg van megállapítva. Pl. valakinek a földadója 100 P, elemi csapás folytán törőlnék belőle 50 P-t, úgy, hogy a földadója 50 P marad, akkor felére kell szállítani a községi betegápolási adót, az utadót, a pótdadót, a mezőgazdasági kamarai illetéket és a rokkantellátási adót, miután ezen adók a földadónak százalékszerű járulékos adói.

A tartozási oldalon lesz még beírva a szaporodási rovatba, ha valakinek év közben felemelik az adóját, vagy tévedésből valamely adót év elején nem vetnek ki és évközben lesz kivétel. Ugyancsak ezen oldalon a törles is be lesz írva, ha felelőzések vagy kérvény folytán az évi kivetésből valami adót törőlnék.

Notterpeck és Mokossényi

orvosi műszer- és kötszer-üzem

BUDAPEST,

Fő üzlet:

VIII., József-körút 31/b.

Üzem:

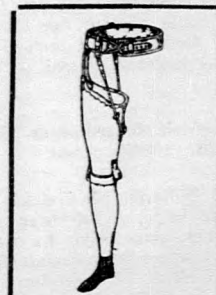
VIII., Német-utca 28. sz.

(Kölcsey-utcai oldalon)

Telefon: József 414—35.

Mindennemű speciális:

Művegtagok
Tehermentesítő gépek
Műkarok
Műkezek
Testgyenesítő
Modern és egészségügyi
haskötők

Sérvkötők
Ludtalp-betétek
Orthopéd-cipők
Gummi-harisnyák
Kötészek
Fűzők

Magyarországon a speciális alumínium-műlébak egyedül készíttél.

Igy adódik ezen lehetetlenségek miatt a múlt évi hátralék, a folyó évi kivétel és a szaporodás együttes összegéből levonva a törlési összeget, a helyesbített adótarozás. Ha ebből az év végén levonjuk az év közben teljesített fizetéseket, amint az adóív mondja, a lerovást, akkor mutatkozik az év végén egy hátralék, vagy ha több a befizetés, mint a helyesbített tartozás, akkor előáll egy túlfizetés.

Rátérve az adóív másik jobboldali rovatára, oda lesznek könyvelve a befizetések, ami az adóívben lerovásnak van jelezve.

A befizetésnek ellenőrzéséhez tudni kell az adókezelési törvényben azt, hogy a behajtási illeték a befizetett összeg 3 százaléka, ha a zálogolást tényleg eszközölték és további 5 százalék, vagyis összesen 8 százalék, ha az árverés meg lett tartva, avagy megkísérelve. Elsősorban számítják a késedelmi kamatokat. A randalet szint: a kamat mindig a teljes hátralék után számítandó. Hátraléknak számít a folyó évi adóból az, ami a törvényes rendelkezések folytán már befizetendő lett volna, hozzáadva a szaporodásba esetleg beírt összeget. Természetes, hogy az esetleg törölt összeget is le kell vonni, nemkülönben a folyó évben történt befizetést is, de csak ami tőke-rovatban van írva. Így kapjuk azt a hátralékot, ami után a késedelmi kamatot számítani kell. A kamatot az utolsó befizetés hónapjától a befizetést megelőző hó végéig kell számítani. Ha az évi előírás a 200.— pengő nem haladja meg, ha tartozását az év végéig kifizeti, akkor az évi kamat 6 százalék, ha az előírás nagyobb a 200 pengőnél, de a hátralék nem régebbi, mint 3 hónapos. Később történt fizetéseknél az évi kamat 12 százalék, mindig a teljes hátralék után számítva.

A befizetéseknél mindig elsősorban a kamathátralékot kell kiegyenlíteni és csak a fennmaradó összeg jön tőkére, ahogyan az adóívben van előírva együttesen kezelt közadókra. Ha zálogolás történt, a befizetett összeg után még 3 százalék zálogolási illetéket számíthatnak fel.

Szepessy Mihály dr.

A borfogyasztási adó eltörlése.

E végett igen sok értekezletet tartottak már a gazdaérdekeltségek, mert lehetetlennek tartják, hogy a 10 fokos bornak, amely 18—20 fillérbe kerül, a borfogyasztási adója 20.000 lelket meghaladó városokban 18 P 88 f., 10—20.000 lakosu helyen 14 P 96 f. és 10.000-en aluli községben 12 P 24 f. lehessen. Magyarország lakosságának körülbelül egyhated része bortermeléssel foglalkozik, a borkészletek nagyobb része raktáron van és a bortermelők még saját maguk is sajnálják a fogyasztást, mert a községek és városok, melyeknek a borfogyasztási adó egyik jelentékeny bevételi forrása, árgus szemmel figyelik a borkészletek apadását s rögtön lecsapnak szegény bortermelő gazdáikra. Dacára annak, hogy kormányigéretük hangzottak el a borfogyasztási adó leszállítására, nem történt ezen ügyben semmi komoly lépés.

Figyelemükbe ajánljuk a bortermelőeknek, hogy a házi fogyasztás után 50 százalékos adókedvezményt élveznek és ha ily mérsékelt díj mellett az általánosítási egyezséget a községekkel megkötöni nem tudják, úgy kérjék a tételekenti (esetről-esetre való) adótlást. Ezen tételekenti adóztatásnál az adót vagy esetenként szedik be, vagy leszámlolás alapján az elhasznált mennyiség után utólag kell az adót fizetni.

Közigazgatási bírósági ítéletek.

Általános forgalmi adó.

Östermelo által gazdaságban levagott sertés husának eladása mindaddig nem esik forgalmi adó alá, míg ezen eladást alkalmasszerűleg és nem keresésszerűleg üzi. (11.836/1926.)

A „Gazdakör” az általa vásárolt bor kimeréséből folyó bevétel után általános forgalmi adót tartozik fizetni akkor is, ha a kimerést saját helyiségében és csak a tagok részére eszközölte. (1058/1927.)

Illeték törlés.

A haszonbér összegének elengedése az illeték törlésére alapul nem szolgálhat. (20.832/1926. szám).

Földadó.

Az ártérben fekvő földterületnél árvízkar címén földadó elengedése akkor sincs helye, ha kivételes időjárás volt.

Földadó elengedésnek nincs helye, ha a földet a föld árja miatt egyáltalában meg sem lehet művelni. (13.892/1917. szám).

A föld-haszonbérleti elemi kár esetében adóeltörlést jogosan nem igényelhet akkor, ha a földadót maga a tulajdonos fizeti, aki a haszonbérösszegnek minden levonás nélküli megfizetését magának még elemi károk fenforgása esetén is kikötötte. (29.954/1921.)

SZIVÁRVÁNY.

A töltött káposzta.

Gyerekkorom óta nagyon szerettem a jó töltött-káposztát. Lina néni mindig azzal vigasztalta anyámat, hogy majd a hetedik évemben megváltozik a gusztusom, mert minden hét esztendőben változik az ember. De bizony a töltött káposztához való ragaszkodásom nem szűnt meg egészen a mult esztendő elejéig, amikor is igen megjár-tam vele.

Ugy történt, hogy a soproni irodalmi kör meghívott felolvasásra, hát felkészültem az utra.

Feleségem — pompás asszonyi fifikából — két napig a kedvenc ételmen tartott, hogyha másról nem, legalább a töltött káposztáról eszembe jusson, hogy nős ember vagyok.

Igy utnak indítva megérkeztem a hires városba. Dél volt, amikor az autónk megállt a vendéglő előtt. Nézem az étlapot, hát uramfia! Ott az állt, hogy: Töltött káposzta.

— Na, — mondom magamban — most megtapasztalom, hogy melyik káposzta jobb, a hazai-e, vagy a soproni.

A harmadik napon is ezzel az étellel éltem.

De a háromnapj káposzta valahogyan kezdte elveszíteni vonzóerejét. Elég volt.

Ugyám! De ha a sors tréfát csinál, fél uton nem áll meg, hanem befejezi játékát.

Velem is így tett. Másnap ebédre hívtak az ottani rokonaim. Nagy szeretettel nyitottam be az ajtón. Erzsike mama már messziről felém tárta karjait és boldogan ujságotla.

— Meglepetést tartogatunk a számodra! Hogy lásd, mennyire szeretünk, a legkedvesebb ételedet készítettük a tiszteletedre.

S az egész család karban mondta:

— Töltött káposzta!

Nagyon kedvesen mosolyogtam s így a negyedik napon is megettem az ételt beesülettel.

Az ötödik nap reggelén vonatra ültem s gondolva, ha már ilyen messzire keveredtem hazulról, hát elme-gyek Pápára is a bátyámhoz.

Sürgönyöztem neki és déltájban már ott is voltam.

A sógorasszony fogadott a család élén s a rokoni csökök után a kis Böske hugom jól hátba ütött és fel-viharzott:

— Tudja-e mi lesz ebédre?

A család itt is kórusba zúgta:

— Töltött káposzta!

Megint nagyon kedvesen mosolyogtam és hálálkodtam. Közben pedig olyan látomásaim voltak, mintha káposzta gombócokkal agyon akarnának kövezni.

Szörnyűséges lidércnyomásom volt. De nem szóltam róla senkinek. Az ötödik napon megint megettem a finom ételt.

Másnap elbucsztam és hazajöttem. A vonatom minél közelebb ért Pesthez, annál jobban rámszakadt valami nyomasztó érzés. Nem tudtam, hogy mi lehet az. A sejtés csak akkor kezdett bennem derengeni, mikor beléptem a lakásom ajtaján s a feleségem mosolyogva jött felém. Borzongva kiáltottam feléje:

— Csak nem töltött káposztával vártál?

Hát azzal várt.

Azóta ki nem állhatom ezt az undok ételt.

NYÁRY ANDOR.

A „**Vasárnap**” szerkesztősége:
IX., Üllői-ut 1. szám.

A „**Vasárnap**” kiadóhivatala:
VIII., József-körut 5. szám.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

K apátlan **L** kanca
anyátlan

(Beküldte Szily Mariska Baranyaszentlőrincről.)

2. Pontrejtvény.

H.s.a.k.s.g.a.a.i.s.a.a.a.é.y.e.e.ü.
(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

3. Szórejtvény.

70 év M Mariska (-l) zó

(Beküldte V. Balogh László Dógeről.)

4. Szórejtvény.

szű szű **K (-á) SZ** gyomor
szű szű (b=t)
szű szű

(Beküldte Péter Terus Kozármislendyéről.)

5. Pontrejtvény.

—álya —ó —ür
—blak —lga —lma

(Beküldte ifj. Horváth Sándor Lentiszombathelyről.)

6. Szórejtvény.

Karika ;αουεσι; — is

(Beküldte Nagy Juliska Pálmónostoráról.)

7. Pontrejtvény.

.o.o.m.g.á.p.t.k.n.a.y.r.á.z.ó
(Beküldte Kósa Ferenc Kerkakutasról.)

8. Szórejtvény.

b Herceg Ferenc

(Beküldte Polgár Lajos Magyarencséről.)

9. Szórejtvény.

tercsi
O

(Beküldte ifj. Tóth István Alsóvadászról.)

10. Szórejtvény.

Gondolok egy számot, elosztom hússal, megszorozom tizenkettővel és az eredményből levonok háromat, aztán hozzáadok kilencvenkilencet s kapok százhuszat.
Melyik számot gondoltam?

(Beküldte Hatos Gyula Pázmándfaluról.)

11. Szórejtvény.

Testgyakorlat

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

12. Névrejtvény.

Éva, László, Róbert, Yser, Dezső, Emil.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy megszállott országrész nevét kapjuk.

(Beküldte Schleicher József Gyuláról.)

13. Keresztrejtvény.

1			2			3	4
						5	
	6	7					
8			9		10		11
12			13				
	14	15			16	17	
18				19			
20	21		22			23	24
25			26				

Vízszintes sorok:

- Nemzet.
- Nélkülözhetetlen fűszer.
- Mulatság.
- Mássalhangzó.
- Jó szigetelő.
- Régi ürmérték.
- Nem törött.
- Föld . . . Irta: Vörösmarty Mihály.
- Régi ürmérték.
- Temetőben van.
- Betegség.
- Kötőszó.
- Ékezettel háziállat.
- Ketrec.
- Sir.
- Csapadék.

Függőleges sorok:

- Mutató névmás.
- Felkiáltó szócska.
- Ékezet nélkül kedvelt játék.
- Ketrec.
- Gazdasági eszköz.
- Varga szerszámja.
- Mássalhangzó.
- Illeték (máskép).
- Felső ellentéte.
- Szerv.
- Építőanyag.
- A tengervízben ebből nagyon sok van.
- Költő.
- . . . keringés.
- Juh.
- Kedvelt téli sporteszköz.
- Fel ellentéte.
- Vadász teszi.

(Beküldte ifj. Borsos István Szigetszentmiklósról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 8-ik számban közöljük.

A 2-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

- Szórejtvény: **Revízió.**
- Szórejtvény: **Tejfel.**
- Szórejtvény: **Megszakított áram.**
- Szórejtvény: **Disznótor.**
- Pontrejtvény: **Már hó takará el a bérci tetőt.**
- Szórejtvény: **Zuhatag.**
- Szórejtvény: **Világzsabadság.**
- Szórejtvény: **Fenéséges.**
- Szórejtvény: **Az utolsó vacsora.**
- Pontrejtvény: **Bárhova visz szerenesétek, ezt a hazát szeressétek.**
- Szórejtvény: **Betörő.**
- Szórejtvény: **Kukorica János.**
- Szórejtvény: **Fejedelmek és királyok.**
- Pontrejtvény: **Akármlílyen nehéz, mégis kitalálom.**
- Pótlórejtvény: **Berkies György.**
- Szórejtvény: **Bántalom.**
- Szórejtvény: **Sárga rózsza.**

Helyesen megfejtették: Bodnár Imre, Rádli István, Györgye György, Vallyon Évike, Nagy M. János, Dívák Józsefné, Boa József, Vincze László, Dávid Sándor, Sabecz István, Szakács Sándor, Szántó István, Szakint J. Ferenc, Buzás Antal, Zakál Lajos, Horváth György, Szakály József, Nemzeti Olvasókör, Tamás Simon, Ifj. Szarvas Mihály, Kutasi Vilmos, Pankovits Emília, Kozma Sándor, Martin Antal, Kerkápoly Babu és Bözsi, Kiss Lajos, O. Imre, ifj. Prókay Gyula, Leskó András, Látos István, Kovács József, Bernáth István, ifj. Oláh Gábor, Czikk Antal, Lakatos Géza, Molnár József, Sármezey Endre és Malics István.

Jutalomkönyvet nyertek: **Dívák Józsefné (Kötelek), Szakács Sándor (Jákó), Szántó István (Gyulavári), Horváth György (Nagybátony) és Vallyon Évike (Tiszasüly).**

A 3-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten közöljük.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(20-ik közlemény.)

III.

A lakodalom.

1.

Móric és Kovácsné töviről hegyire megbeszélték a dolgot. Az öreg a tervéből nem árult el semmit, de azt meghagyta a menyecskének, hogy másnap Vicával menjen ki a szőlejükbe s a többit majd ő elintézi.

Kovácsék szőleje Ferkókéival szomszédos volt. Szép présház is volt rajta. Az egyetlen épület a környéken.

A menyecske pontosan teljesítette a házaló parancsát, mert tudta, hogy amire az öreg vállalkozik, azt teljesíteni is szokta.

Már kora délután kiment a szőlőbe Vicával. Azt mondta a lánynak, hogy a paradicsomot és a paprikát kell összeszedniök.

Az asszony a paradicsomot szedte, Vica meg azalatt a présházzobában egy kis széken ült s azon fáradozott, hogy az előtte szétöntött paprikát és paradicsomot füleskosárba rakta. Azaz csak rakta volna, ha a bánat meg nem fogta volna a szívet. De kegyetlenül beléje kapaszkodott s mire a kosár félig megtelt paprikával, a szíve olyan csordultig telt keserűséggel, hogy nem bírta tovább. Maga elé húzta a térdeit, rákönyökölt, fejét a tenyerébe hajtotta és nagybuzán énekek szakadt a lelke és énekelt:

Buza, buza, kerek dülő buza,
Felnőtt benne két szál levendula.
Levendula közepibe,
Gyere rózsám az ölembe.
Ugyis tudom babám,
Nem szeretsz igazán.

Aztán a második versszakot kezdte:

Gerle madár, kicsi gerle madár,
Hova szálltál, zöld erdőbe talán?
Sötét erdő közepibe,
Gyere rózsám az ölembe.
Ugyis tudom, babám,
Nem szeretsz igazán!

Majd a szíve szakadt meg. A szemei meg kimeredtek. Nagyot sóhajtott, aztán lehajtotta a fejét.

Kovácsné éppen akkor lépett be a szobába. A szoknyája fel volt túrva s a fején egy kosár paradicsomot hozott. Már kívül hallotta az éneket. Tudta, hogy Vica dolgan nem sok lesz az istenáldás. Mégis meglepődött, mikor

meglátta, hogy a lány előtt a kosár csak félig van szedve. Menten kifakadt:

— Még most se szedted a kosárba a paradicsomot?

A földre tette a maga kosarát:

— Na, te is elmehetnél Mátyás király lustájának!

Vica kedvetlenül felelt:

— Hamar kitellene ott az én esztendőm!

— Mért nem sietsz? Tudod, hogy körösztapád estére megérkezik a bucsusokkal.

Vica vállat vont:

— Miattam megérkezhetik akár most is.

Kovácsné megsértődött:

— Ejnye már, micsoda beszéd ez! — szólt rá a lánynára. — Hát így tiszteled a körösztapádat?

Vica elbiggyesztette az ajkát:

— Ugy, ahogy ő tisztel engem!

Ugy járt a feje, mintha dróton rángatták volna:

— Sohase szeretett. Mindig utjában voltam.

Kovácsné meghajította magát:

— Csak nem akarod, hogy hódoljon előtted?!

— Miért ne? — válaszolt Vica. — Ugy divat, hogy a férfiember hódoljon a nőnek.

— Ejnye, te tücsök! — fakadt ki az asszony. — De most már elég legyen ám, mert majd én hódolok neked mindjárt visszajáról, de olyant ám, hogy a földben is harangoznak tőle. Nézze meg az ember!

Vica felkelt és kelletlenül beszélt:

— Édesanyám azt hiszi, hogy nekem más gondom nincs, mint örökösen a körösztapámat dédelgetni. Azért, amiért maga szereti.

Kovácsné elpirult:

— Mit mondtál?

Vica vállat vont:

— Mit tagadja?... Tudom, hogy kedveli.

Kovácsné szaporán lélekzett:

— Ki mondta ezt neked?

Vica gunyosan nézett:

— Nekem is van szemem — mondta tompán. — Én is látok. Az a sok látogatás nem babra megy.

Kovácsné haragosan dobbantott:

— Hogy mersz így beszélni velem?... Mit gondolsz, ki vagyok én?

Vica őszintén és természetesen felelt:

— Ki volna? Az édesanyám!

És csendesen oktatta az anyját:

— A szerelem nem szűgyen. Arról nem lehet tenni, akár körösztapám, akár édesanyám. Ha jön, a szíve éppen úgy dobog, mint az enyém.

Kovácsné sok levegőt szitt a tüdejébe:

— Ugy látom én, hogy a tied nagyon is dobog — mondta rosszallóan. — Mlőta Ferkóval összevesztél azon a bolond kendőn, nemcsak a szíved, hanem a dolgod is csálira áll.

Kimutatott az ajtón:

— Ereggy, hozd be a paprikát, ott van a szélső bárázdában. De siess, mert máma még otthon akarok lenni.

Vica nem szólt, kelletlenül kiment a szobából.

Kovácsné utána nézett, egy ideig mozdulatlanul állt, aztán felhuzta a vállát:

— Hm! A tücsök!

Aztán a paradicsomot és a paprikát sietve a kosárba rakta.

(Folytatjuk.)

Ónodi Szabó Lajos

baromfi tanyája
Szenfes

Allami ellenőrzés alatt
álló törzstenyészet.

Amerikai fehér leghorn, Rode Island Red, bronzpulyka és gyöngytyúk tenyésztés. — Tenyésztőtojások, naposcsibék, növendék és tenyészállatok a megrendelés sorrendjében szállítanak. — Elit törzsek magas tojáshozamra és nagy testsúlyra kiválókatva.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Február hó 2-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Jászksér, Kunhegyes.

Február hó 3-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Alsópaty (sertésvásár bizonytalan), Gyöngyös, Hajduböszörmény, Kálóz, Mándok, Pécs, Poroszló, Sátoraljaújhely, Szikszó, Tápíóbiicske, Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Balassagyarmat, Felsőreg, Eger. — **Lóvásár:** Sopron. — **Marha- sertés- és kirakodóvásár:** Sárvár.

Február hó 4-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Nagycsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Felsőreg, Sátoraljaújhely. — **Ló- és marhavásár:** Pápa.

Február hó 5-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Miskolc, Szentantalfa. — **Állatvásár:** Jánosháza, Zsámbék, Kaposvár (sertésvásár bizonytalan). — **Sertés- és kirakodóvásár:** Pápa.

Február hó 6-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Keszthely (sertésvásár bizonytalan), Körömend (sertésvásár bizonytalan), Ónod, Tabajd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Bó. — **Állatvásár:** Putnok, Celldömölk, Tiszafüred. — **Kirakodóvásár:** Zsámbék.

Február hó 7-én, pénteken.

Állatvásár: Gyöngyös. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Buj.

Február hó 8-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Zagyvarékás.

TRÉFÁK

Nagy baj.

Lacika az anyjához: Anyuka, ved le a cipőmet, mert szur.
Anyuka: Mi szur kis fiam?

Lacika: Hát nem tudja anyuka, hogy a nyáron belement egy tövis?

(Beküldte Faragó János Jászárokszállásról.)

A mai lányok.

— Micsoda dolog az, leányom, hogy éjfél helyett fényes reggel jöttél bazi?

— Hallod, mama, egy tisztességes leány csak nem járhat éjszaka haza!

Megnyugtató.

— Hogy tehetted azt, hogy kiadj egy csekket olyan összegről, amely túlhaladta a számlád összegét?

— Ne félj öregem, a különbségről kiállítottam egy másik csekket és a — te nevedet írtam alá.

A biciklista.

— Miért nem teszi le a bicikliről azt a kis fiut, hiszen sír?

— Éppen azért. Tudnillik nincs a biciklimen csengő.

Fogas kérdés.

— Mondd csak, papa, ha egy darázs rászáll egy csalánra, a darázs szúrja-e meg a csalánt, vagy a csalán a darazsat?

(Beküldte Nyitrai Juliska.)

Tebén história.

— Hova hajtja ezt a tehenet, Mihály gazda?

— Hát az állatdoktorhoz.

— Mi baja szegénynek?

— Az ég világán semmi.

— Hát akkor mért hajtja az állatorvoshoz?

— Mert az övé!

A törvényszéken.

— Mit csinálsz te itti?

— Az igazságot keresem.

— Hát nem találsz valami jobb keresetet?

(Beküldte Kovács Pál Rédlősről.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 27-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac.

A készárúpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 24.80—25.10, 78-as 25.10—25.30, 79-es 25.40—25.60, 80-as 25.60—25.80, felsőtiszai 77-es 24.35—24.60, 78-as 24.55—24.80, 79-es 24.80—25.00, 80-as 24.90—25.10, fejeérmezei 77-es 23.85—24.10, 78-as 24.10—24.30, 79-es 24.40—24.55, 80-as 24.45—24.70, pestvidéki 77-es 23.95—24.20, 78-as 24.20—24.40, 79-es 24.45—24.65, 80-as 24.55—24.80, bácskai 77-es 23.95—24.25, 78-as 24.20—24.45, 79-es 24.45—24.70, 80-as 24.55—24.85 pengő métermásánként.

Rozs pestvidéki 13.90—14.05, más 13.90—14.05, sörörpa 20.90—22.00, egyéb 18.00—20.00, takarmányörpa 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50, köles 11.00—12.50, zab, elsőrendű 14.30—15.00, közép 13.25—13.75, tengeri tiszai 13.50—13.60, dunántúli 13.35—13.45, repce 52.00—53.00, korpa 9.70—9.95 pengő métermásánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 24.26—24.28, májusra 25.21—25.22, októberre 24.00—24.10. — Rozs márciusra 14.63—14.65, májusra 15.46—15.48, októberre 16.97—16.68. — Tengeri májusra 14.85—14.86, júliusra 15.45—15.47 pengő métermásánként.

Liszt. A nyílt piacon: Buzadara 44—52, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—42, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A legtöbb vetőmag iránt a kereslet múlt héten megéledt. Lucernmag. A külföld részéről alig mutatkozik érdeklődés, belföldön jóminőségű, fehérbárús árunk jó keresete van. Lóheremagnak irányzata némileg javult, ugy a külföldi, mint a belföldi fogyasztás részéről élénkebb kereslet mutatkozik. Baltacimmag. A készletek csekélyek, irányzata nem változott. Tavaszibükköny. Jobb kínálat mellett nagyobb tételek kerültek eladásra. Takarmányörpamag. Az eckendorfi fajtaból csak kisebb készletek vannak, ára emelkedett. A többi fajtak iránt is szilárd irányzat mellett élénk érdeklődés mutatkozik. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersruért Budapesten: Lóher 72—78, lucerna 130—150, fehérher 130—170, nyulzapuka 55—65, baltacim 50—54, Viktória-borsó 20—26, Express-borsó 20—24, tavaszibükköny 26—28, lenmag 45—50, kendermag 32—34, napraforgó, fehér 24—26, napraforgó, vegyes 23.25—24.25, mák 123—128, vörösköles 12.50—13.50, fehérköles 22—25, vegyesköles 12—12.50, muharmag 20—22, seprőcirok 9—10, csillagfűrt, fehér 13—14, mustár, fehér 44—48 P.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, buzakorpa 11, buzakorpa 10, buzatakarmányliszt 12.50, citrok 8, konkolydara 12, lenmagpogácsa 28, napraforgópogácsa 18—19, repászelet, szárított 11—12, rozskorpa 11, rozskorpa 10.50—11, rozstakarmányliszt 12.50, szójababpogácsaliszt kicsinyben 32 pengő métermásánként.

Burgonya. Nagyban drak: Nyári rózsaburgonya 9.50—10, ősz rózsaburgonya 8.50—9, Ella burgonya 8—8.50, fehér burgonya 4.80—5.25 pengő métermásánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6, réti széna, másodrendű 6—7.50, harmadrendű, csomagolásra 4—5.75, muharszéna 8—10, zabosbükkönyszéna 7—9.50, alomszalma, másodrendű 2.50—3.70 pengő métermásánként.

Szurómarhavásár. Elő borja, belföldi szopós, elsőrendű 1.60—1.70, kivételesen 1.74, másodrendű 1.40—1.56 pengő kg-kint elsőszuban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) 0.96—0.98, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.94—0.96, 1½—2 éves úszók 0.96—1, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, fiatal, friss fejűtén 1.30—1.40 pengő kg-kint elsőszuban.

Vágómarhavásár. Ökör, középminőségű 80—104, gyenge 60—78, bika, legjobb minőségű 102—110, közép 90—100, gyenge 72—88, tehen, legjobb minőségű 94—108, kivételesen 118, közép 82—99,

gyenge 50—60, bivaly, legjobb 45—55, növendékmarha 64—96, ki-csontozni való marha 32—50 fillér kilogrammonként élsúlyban.
Sertésvásár. Gyenge 136—152, közép 152—154, nehéz 154—158 fillér kilogrammonként élsúlyban.
Gyapju. A hazai gyapjúpiac üzletlenül és az árak forgalom nélkül csak névlegesek.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon az árak nem változtak. Árak: marhabőr, magyar 1.10, marhabőr, tarka 1.20, bőrbőr, hosszú lábú 2.30, báránybőr (fehér merinó) 3.50—4 pengő kg-kint.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—640, rostélyos, vastag hátszín, felsál, fehérpecsenye, gombólyú felsál 200—320, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 420—540, sütnivaló 200—440, pörköltnek való 160—300 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—260, gerince, lapocka 140—180, pörköltnek való 120—160, bárányhús, hátulja 300—340, eleje 260—300 fillér kilogrammonként. — **Sertés-hús:** Friss karaj 260—380, friss comb, tarja, lapocka 240—300, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 120—180, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, vidéki 260—360, olvasztanivaló szalonna 170—196, sózott kenyérszalonna 200—240, füstölt 220—260, háj 190—210, szíroz tepertő 180—240, helybeli sertészsír 188—210 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 250—450, csirke 140—350, káppan 400—600, ruca 400—750, lud 600—1500, pulyka 400—900 fillér darabonként. — **Levőt állatok:** Tyúk 200—280, csirke 200—320, káppan 260—280, hizott ruca 240—300, lud, hizott 240—300, pulyka, hizott 200—260, ludmáj 400—1000, ludzsír és háj 260—460, ludaprórlék 150—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 10—14, főzetojás 8—13, konzervált tojás 8—13 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 300—600, szarvasgerinc 450, fácán darabja 380—600 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—600, csuka 200—350, ponty 200—320, kárász 140—200, compó 200—220, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlőzött 16—20, yoghurt 170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 480—560, főzövaj 240—350, szedett vidéki vaj 340—380, juhsajt 240—320, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 50—80, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, liptóitúró 320—360, hazai ementáli sajt 480—600, hazai trapista 280—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, hántolt egész borsó 80—120, feles 80—120, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 80—120, szines 52—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 8—20, petrezselyem kilogrammja 16—26, zeller, újdonság, zöldjével darabja 6—20, zeller kilogrammja 14—26, őszifajta kalarabé kilogrammja 14—24, kevert zöldség 16—24, karfiol 40—80, makói vöröshagyma 10—12, közönséges vöröshagyma 8—10, fokhagyma zöldjével 100—200, cékla 14—24, hazai fejeskáposzta 12—20, keltkáposzta 12—24, savanyított káposzta 16—22, vöröskáposzta 34—50, kelbimbó 80—140, torma 50—200, rózsaburgonya 10—16, közönséges 7—10, kifli 16—24, Ella

8—12, tömör csiperkegomba 240—400, szárított gomba 1600—2000, fekete refék kilogrammja 14—20, hónapósrétek csomója 20—30, ecetes ugorka 100—140, vizes 60—70, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, gyalult tök 70—80, sóska 280—300, tisztított paraj 40—80, gyökéres 20—50, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajhúma 60—160, közönséges 40—80, nemes fajkörte 60—180, hazai aszaltszilva 70—120, szilva 140—180, gyümölcsös 160—320, télire aszalt 100—280, keményjéjú dió 100—200, dióbél 480—600, héjazott mogyoró 420—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 400—440, félédes, gulyás 340—400, rózsapaprika 300—320, erős 200—280, kereskedelmi 160—220, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergettett méz 200—250, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak: Szegeden: Édes nemespaprika kg-kint 2.35—2.70, félédes paprika kg-kint 1.30—1.80, rózsapaprika kg-kint 0.90—1.30, másodrendű paprika kg-kint 0.60—0.90, harmadrendű paprika kg-kint 0.30—0.50, csöves fűzér kg-kint 3—5 pengő. — **Kalocsán:** Édes nemespaprika kg-kint 2.20—2.35, rózsapaprika kg-kint 1.10—1.30, másodrendű paprika kg-kint 0.80—1, harmadrendű paprika kg-kint 0.40—0.60, csövespaprika 1.30 pengő kg-kint.

Borpiac. Zöld-fehér uradalmi árukban jelenleg nincs kereslet, mert a külföldi üzlet még teljesen pang. Az árak a következők: Zöld-fehér urasági borok ára 11 Malligand-foku 25—28, 12 Malligand-fokué 30—38, magasabb foku ára 40—50 pengő hektoliterenként. Kadarka árúért kistermelőnél 2—2.60 pengőig fizetnek Malligand- és hektoliterfokunkint.

Fapiac. A kenyérfapiac csak az építési tevékenység megindulása hozhatja meg a forgalom megélékülcsélt. *Keményfában* az üzleti forgalom minimális. A külföld részéről tölgys, kőrös- és gyertyán gömbfa iránt mutatkozik érdeklődés, nyomott árak mellett. *Túziában* a felhalmozott készletek nyomozatlan hatnak. Belföldi száraz bükkszás 220—260 pengő a feladólomáson, míg importúra 240—275 pengő 10.000 kg-kint magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 27-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.72 (27.87); dollár 5.68 (5.70); hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Csehkorona 16.84 (16.94), francia frank 22.45 (22.75), szerb dinár 9.96 (10.04), lengyel zloty 63.90 (64.20), oláh lei 3.34 (3.41), olasz lira 29.70 (30), osztrák schilling 80.20 (80.60) fillér.

Arany- és ezüstpénzek: Huszkoronás arany 23 (23.20), ezüst egykoronás 0.32 (0.35), forintos 0.92 (0.98), ötkoronás 1.78 (1.82) pengő. Szinarany kilogrammja 3800 (3820), szinezüst 88 (89) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
 KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
 FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „**RATINOL**” svábbogarat, csótányt, ruzszit, hangyát, „**Ruszin**” irtógyökerecskét. Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja **Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 36.**

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut. 32. l. em. 1. (Rókusfal szemből).
 Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsanoltás.

Mutasd meg szomszédodnak is a VASÁRNAP-ot!

Ékék, ekealkatrészek, boronák, kapálóékék, fűkaszalók marokrakó és kevéskötő aratógépek, lögereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a „**HANGYA**” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Mi a gazda kötelessége? sajátmaga iránt!

Uj híveket toborozni a VASÁRNAP táborába

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT legelőnyösebben a „**HANGYA**” vidéki szövetkezetekben szerezheti be

Tartalékpénzek legelőnyösebben mint áruelőleg v. folyószámlabetétek a **HANGYA** központnál gyűmölcsös-tethetők!

A VASÁRNAP legjobb hetilap!